
NOVOSTI V KNJIŽNICI SLOVENSKEGA ETNOGRAFSKEGA MUZEJA V LETU 1991/1992

MONOGRAFIJE Z BIBLIOGRAFSKIMI NOTICAMI

SLOVENIJA

ATLAS človeštva / pisci besedil Vladimir Basilov.. et al.; prevod Dušan Voglar; predgovor Zmago Šmitek. -Ljubljana: Mladinska knjiga Koprodukcija, 1991

V uvodnem delu so prikazani v sliki in besedi tisti procesi, ki so izoblikovali svet: od človekovega prilaganja naravnemu okolju in prvih velikih migracij do sodobne trgovine in geopolitike. Poudarek je tudi na nekaterih izbranih etnoloških poglavijih: od oblik gospodarske in družbene organiziranosti do verstev. Večji del atlasa pa je posvečen podrobnejši obravnavi kulturno-geografskih območij sveta. Sicer pa so avtorji skušali združiti dva načina obravnavanja: demografsko-etnološkega za predstavitev sedanjosti ali bližnje preteklosti in historično-etnološkega, ki prikazuje procese v daljšem časovnem obdobju.

BAŠ, Angelos

Oblačilna kultura na Slovenskem v 17. in 18. stoletju / Angelos Baš.
-Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1992

Avtor je dodal še en kamenček v mozaik o oblačilni kulturi na Slovenskem. Po obdobju poznegra srednjega veka in 16. stoletja (1970) ter obdobju prve polovice 19. stoletja oziroma Prešernovem času (1987) imamo sedaj še obsežno monografijo, ki se nanaša na 17. in 18. stoletje. Uvodnemu poglavju o predmetu obravnave, virih in slovstvu sledijo poglavja o oblačilnih materialih, o oblačilnih obrtnikih, konfekciji, cenah, temeljnem oblačilnem videzu in modnem tisku, šegah in navadah v oblačilnem videzu, gospodarskem, družbenem in političnem izrazu oblačilnega videza, nato pa še poglavje o snagi, lepotilih in kajenju.

ARTIČEK, Daniel

Lepa vrata Tuhinjske doline in Kamnika / ideja in besedilo Daniel Artiček; fotografija Daniel Artiček; nemški prevod Anka Kukovec; angleški prevod Mojca Mencelj. - Kamnik: samozal., 1991

Delo je nekakšen fotoalbum, v katerem so zbrani posnetki vrat, ki krasijo pročelja profanih in nekaterih sakralnih stavb v Tuhinjski dolini ter v Kamniku z okolico. Avtor, ki je po izobrazbi ekonomist, je v nemu ljubitelja izbral najlepše izdelke mizarjev, rezbarjev ali kovačev. Delo je brez spremnega besedila.

ČEBULJ-Sajko, Breda

Med srečo in svobodo: avstralski Slovenci o sebi / Breda Čebulj-Sajko. -Ljubljana: samozaložba, 1992

Knjiga je plod raziskave o nastanku slovenske izseljenske skupnosti v Avstraliji, o čemer govori prvi del z zgodovinskega, etnološkega in demografskega vidika, drugi del pa tvorijo intervjuji z izseljeniki, iz katerih so razvidna subjektivna doživljanja izseljenstva.

469

DELAWSKI muzej (Ravne na Koroškem): Kratek sprehod po zbirkah / (besedilo Miroslav Osojnik; fotografije Tomo Jeseničnik). -Ravne na Koroškem: Delavski muzej, 1992

Ravenski muzej je izdal vodnik po svojih zbirkah po Gradu, katerega zadnji lastniki so bili grofje Thurni. Vsaka zbirka je prikazana s kratkim tekstrom in fotografijo, prav tako so prikazane tudi dislocirane enote. Pogrešamo pa obsežnejši historiat muzeja.

ETNO delavnica Markovci 91 / (uredil Borut Brumen). -Ljubljana: ZOTKS - Gibanje Znanost mladini, 1992

Na etnološkem taboru v Markovcih so se etnologi lotili tehle tem: B. Brumen je raziskoval lokalno skupnost zlasti z vidika ugotavljanja socialnih meja, ki določajo identiteto posameznika znotraj skupnosti, M. Hudelja piše o vlogi Judov pri etnološki podobi Prekmurja, N. Vrečar o neenakopravnosti med spoloma, A. Malnič o vinski topografiji, I. Weber o poroki kot obredu prehoda, njeni strukturi in pomenu v sodobni družbi, mag. D. Zaviršek o odnosih med ženskami in moškimi v Markovcih in D. Hribar o instituciji cerkve v Markovcih.

ETNOLOŠKA raziskovalna delavnica (1991: Ljubljana): Zbornik raziskovalnih nalog učencev osnovnih šol v občini Ljubljana-Center / Etnološka raziskovalna delavnica, marec 1991; Uredniški odbor Romana Savnik, Mojca Ramšak, Jožica Pahor. - Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Ljubljana Center, 1991

Študentje etnologije so s pomočjo dr. Janeza Bogataja organizirali na ljubljanskih osnovnih šolah etnološko delavnico, v katero so pritegnili učence sedmih in osmilih razredov ter njihove učitelje. Njen namen je bil po eni strani zbuditi zanimanje za raziskovalno delo kot način pridobivanja znanj na drugačen način kot ustaljenem učno-vzgojnem procesu, po drugi strani pa seznaniti učence z etnologijo kot vedo, ki v osnovnih in srednjih šolah ni zastopana. Izbrali so si zanimive teme: Kavarna Nebotičnik nekoč in danes,

Poročne fotografije in poročni običaji v Ljubljani, Skrivnosti odraščanja mladih v Ljubljani, Kletvice v vsakdanjem življenju Ljubljančanov nekoč in danes, Praznični jedilniki v Ljubljani od 1930-1950, Zimske počitnice v Ljubljani 1930-1941, Voščilnice v Ljubljani, Frizure v Ljubljani.

GODINA, Maja

Iz mariborskih predmestij: o življenju in kulturi mariborskih delavcev v letih od 1919 do 1941 / Maja Godina. - Maribor: Obzorja, 1992

V etnološki študiji, ki je dopolnjeno besedilo magistrske naloge, se avtorica ukvarja z mariborskimi delavstvoma med obema vojnoma. Gre namreč za socialno in poklicno skupino, ki je bila v omenjenem obdobju v primerjavi z drugimi najbolj številna in je zato dala značilen pečat življenju v mariborskih predmestjih.

470 KOCJANČIČ, Alojz

Ljudi opeval sem, vode in skale: pripoved o ljudeh Slovenske Istre in Malega Krasa / Alojz Kocjančič: spremna beseda Ines Cergol-Bavčar. -Koper: Lipa, 1992

Alojz Kocjančič je kot duhovnik, pesnik in pisatelj posvetil svoje delovanje Slovenski Istri. Pričajoče delo je razdeljeno na tri dele: v prvem so pripovedi avtobiografske narave, v drugem so zbrana opazovanja o istrsko-malokraških ljudeh in krajih, tretji del pa govori o življenju Istranov pod fašizmom.

KOLOINI, Borut

Križ je bu enkrat mejstvo: (življenje nekega kraja) / Borut Koloini; (avtor skic Vladimir Slamič; avtor fotografij Erhard Pečar, Borut Koloini). -Vipavski Križ: samozal., 1992

V pričajoči knjigi se avtor ukvarja z razvojem strukture naselja v času in ob zgledu Vipavskega Križa. Predvsem ga zanima pojem mesta. Svoja zapažanja primerja s pogledi F. Braudela in L. Mumforda.

KUMER, Zmaga

Oj, ta vojaški boben: slovenske ljudske pesmi o vojaščini in vojskovjanju / Zmaga Kumer. -Ljubljana: Kres, 1991

Teza avtorice je, da Slovenci pravih vojaških pesmi ne poznamo. Podkrepjuje jo z izborom pesmi, ki govorijo v prvem tematskem sklopu o vojaščini in novačenju, v drugem pa gre za odmev ljudskega izročila na nekatere vojne.

MANOHIN, Vital

Poljedelsko vremenoslovje: agrarna meteorologija / Vital Manohin. -Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1961

Avtor obravnava na poljudno-znanstven način načela in metode poljedelske meteorologije. Seznanja nas, kako morata poljedelstvo in gozdarstvo upoštevati statistične metode, klimatologijo, eksperimentalne in teoretične metode, ki sodijo v ožjo meteorologijo.

MASKA. Zakrijmo si lica, odkrijmo obraz: izviv otroški ustvarjalnosti / (vodja projekta Majda Grah Fridl; avtorji tekstov v katalogu Andrej Brence, Aleš Gačnik, Robert Klančnik, Majda Grah Fridl). -Ptuj: Pokrajinski muzej, 1992

Kustodinja Ptujskega pokrajinskega muzeja je s sodelavci muzeja in likovnimi pedagogi organizirala likovno delavnico, v kateri so se otroci najprej seznanili s tradicionalnimi pustnimi maskami s ptujsko-ormoškega območja kot značilno sestavino etnološke dediščine in sodobnosti. Nato so svoje vtise in znanje o tem prelili v likovno govorico, kar je dalo imenitne rezultate. V publikaciji, ki je nastala ob tem projektu, razmišljajo avtorji o tradicionalnih likih šem s ptujskega območja, o otroškem maskiranju, o izdelavi mask in o samem poteku muzejske likovne delavnice.

MLINŠKOVO berilo: (i)zbrani etnološki in slovstveni zapiski / (transkript, 471 izbor, klasifikacija, registriranje in redigiranje gradiva, biografska uvodnica o Franu Mlinšku, spremna beseda, preglednice in opombe) Jože Hudales, Ivo Stropnik. -1. natis. -Velenje: Kulturni center Ivana Napotnika, 1991. - (Zbirka Šaleški razgledi; 7)

Ob stolnici rojstva velenjskega učitelja Frana Mlinška sta se urednika odločila objaviti tisti del rokopisnega gradiva, ki obsega zapise o duhovni dediščini v Velenju in njegovi okolini. Na pobudo Vinka Moederndorferja je to napravil Fran Mlinšek v letih od 1930 do 1955.

ODER, Karla

Mežiška dolina: utrip zadnjih tristo let: vodnik po razstavi / (besedilo Karla Oder, Alojz Krivograd). -Ravne na Koroškem: Delavski muzej, 1992

Kustosi ravenskega muzeja so pripravili razstavo v času, ko je izpod peresa etnologinje in kustodinje muzeja Karle Oder nastajala petnajsta knjiga iz serije Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja - 20. stoletje, občina Ravne na Koroškem. Ob razstavi pa so v muzeju izdali še vodnik, v katerem so na kratko prikazali vsebinske sklope, kot so gospodarski razvoj, materialna in duhovna kultura ter moderne pridobitve v Mežiški dolini.

PODOBE ljubljanskih meščanov / avtor razstave Franc Zalar; uvodna teksta v katalogu Franc Zalar in Irena Žmuc. -Ljubljana: Mestni muzej, 1992

Mestni muzej nadaljuje s tematskimi razstavami slik, katerih motivi so povezani z življenjem v Ljubljani. Po razstavi vedut leta 1988 nas kustos Franc Zalar tokrat seznanja z upodobitvami ljubljanskih meščanov. Z vidika spoznavanja načina življenja pa je pomembno, da je bil tokrat umetnostnozgodovinski vidik presežen in da nam skuša avtor s sodelovanjem zgodovinarke kustodinje Irene Žmuc razširiti vedenje o življenju v preteklosti z obravnavanjem modnih muh in meščanstva nasploh.

POSTREŠČEK, kje si?: Sto let dela in življenja ljubljanskih postreščkov / avtorji Anka Zuljan in učenci iz 7. in 8. razreda OŠ Boris Zihelj; urednica Vlasta Vičič. - Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1992

Zgovornemu uvodu o zgodah in nezgodah pri iskanju informacij sledijo poglavja, v katerih nas mladi zgodovinarji seznanjajo z začetki, zlato dobo in zatonom poklica postreščka v Ljubljani od srede 19. stoletja do danes. Njihovo organiziranje najprej v društvu nato v drugi, organizacijo dela, delovna sredstva, doživljanje njihovega poklica ter pogled drugih nanje in na njihovo delo spoznavamo prek teksta, citatov iz literature in periodike, intervjujev, preglednic in bogatega slikovnega gradiva.

RENČELJ, Stanko

- 472 Suhe mesnine - narodne posebnosti / Stanko Renčelj; fotografije Stojan Gorup; skice Zvonko Černeka. -1. ponatis. -Ljubljana: Kmečki glas, 1991

Knjiga nas seznanja z dediščino in sodobnostjo vseh oblik, različnosti in podobnosti, lokalnih posebnosti in izkušenj na področju konzerviranja mesa. Odlike knjige sta dosledno upoštevanje regionalizma in skrbno izbrana terminologija.

RENKE-Heinemann, Uta

- Katoliška cerkev in spolnost / Uta Renke Heinemann; (prevedel Tomo Virk). -Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1992

Avtorica je teologinja, ki se ukvarja z raziskovanjem odnosa katoliške cerkve do spolnosti in žensk. V pričajoči knjigi obravnava razvoj spolne morale v katolicizmu in pri tem s primeri ponazarja različne prakse Cerkve, ki so nesporno dokaz njenega sovraštva do žensk.

RESIA il linguaggio della terra e del pane: Proposte per uno sviluppo socioeconomico e culturale della Resia = Rezija jezik zemlje, jezik kruha: Načrt družbenogospodarskega in kulturnega razvoja Rezije / uredil Renato Quaglia. - Trst: Založništvo Tržaškega tiska, 1988

Skupina avtorjev je napravila analizo območja glede na zemljepisno lego in zgodovinske okoliščine ter antropološko oznako. Temu so dodali gospodarsko analizo. Na tej osnovi so skušali opredeliti logiko celotnega razvoja, ki lahko po njihovem mnenju edini strukturno in funkcionalno obnovi to območje, s posebnim ozirom na čim bolj racionalno uporabo človeških rezerv, kot so zapisali v uvodu.

SANTONINO, Paolo

- Popotni dnevnički 1485-1487 / Paolo Santonino; prevedel Primož Simoniti. - Celovec: Mohorjeva založba, 1992

Paolo Santonino je bil v letih 1485 do 1487 spremjevalec škofa Petra Carlija na njegovih vizitacijskih potovanjih po Dravski dolini, Zilji in južni Štajerski. Iz sprotnih opisov ni razvidno, da bi se zanimal za socialna, politična ali verska vprašanja. Bolj so ga pritegnile navade pri prehrani, ki so jih gojili na gradovih, pa noša plemičev in tudi koroška glasbena kultura. Tako sodijo ti zapis med redke vire za način življenja v prostoru med Alpami in Jadranom ob koncu srednjega veka.

VALENČIČ, Vlado

Židje v preteklosti Ljubljane / Vlado Valenčič; (slikovno gradivo so prispevali Zgodovinski arhiv Ljubljana, Filip Fischer ter J. Lombergar in V. Tančič; gradivo za knjigo sta izbrala Marjan Drnovšek in J. Suhadolc). -Ljubljana: Park, 1992

Avtor je na podlagi razmeroma skromne obstoječe literature in virov orisal zgodovino življenja Židov v Ljubljani v obdobjih: od naselitve do izgona (1327-1515), od izgona do začetka 19. stoletja, v času omejene naselitve ob Maksimilijanovem privilegiju (1813-1867), v dobi svobodnega naseljevanja do prisilne izselitve (1867-1941). Temu sledi poglavje o odnosu Slovencev do Židov in židovstva ter o antisemitizmu.

VOZOVI in sledovi / (avtorja razstave Katja Kogej in Boris Blažko; oblikovanje razstave in kataloga Boris Blažko). -Nova Gorica: Goriški muzej, 1992 473

Katalog je nastal ob razstavi, s katero sta avtorja poskusila nakazati mesto voza v človekovem življenju in samo življenjsko pot voza. Katalog vsebuje razpravo o tem, katalog s podatki o razstavljenih vozovih in risano dokumentacijo sestavnih delov vozov.

V SVETU lutk: poskus otroškega muzeja: (katalog) / vsebinski koncept projekta V svetu lutk - poskus otroškega muzeja Tanja Roženberger; prev. v angl. Jelena Tomančič. -Celje: Muzej novejše zgodovine, 1992

V celjskem Muzeju novejše zgodovine so pripravili projekt Otroškega muzeja z mislijo, da so otroci najostrejši kritiki in najbolj pozorni opazovalci okolja, da pa so jim vrata muzejev kot varuhov kulturne dediščine vse premalo odprta. Če pa si želimo kritičnih bodočih obiskovalcev, jih moramo v tem duhu vzbujati že od predšolske dobe naprej. Eden izmed možnih posrednikov je lahko lutka kot muzealija. O tem projektu govoriti tudi katalog razstave.

ZGODOVINA Cerkve na Slovenskem / pripravil Inštitut za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti: uredil Metod Benedik z uredniškim odborom. -Celje: Mohorjeva družba, 1991

V delu, ki je zbornik dvajsetih člankov, pisanih z vidikov različnih strok, so avtorji želeli prikazati pomembne dogodke, dejstva in osebe iz zgodovine Cerkve na Slovenskem. Opozorili so na to, da je "vernost zajela vse pore življenja slovenskega človeka in je tako krščanstvo ves čas prežemalo misel in dejanje slovenske zgodovine".

BELGIJA

REVELARD, Michel

Musée international du Carnaval et du Masque Binche / Michel Revelard.
-Bruxelles: Cultura Nostra, 1991

V obsežnem katalogu je predstavljen belgijski muzej karnevala in mask v mestu Binche na Valonskem. V uvodnem besedilu avtor pojasnjuje tradicijo karnevalov na Valonskem in njihove današnje oblike ter genezo ideje o oblikovanju muzeja, v katerem so predstavljene ne le valonske, temveč tudi posebej evropske in posebej maske z ostalih kontinentov. Zbirke so urejene po deželah in tipološko; o tem govorijo avtorjevo tehtno besedilo in odlične fotografije.

474 ČEŠKA IN SLOVAŠKA

KUNZ, Ludvík

Lidova fajans v Československu / Ludvík Kunz. -Brno: Moravske muzeum, 1974

Leta 1974 je bila v Plovdivu v Bolgariji pregledna razstava češke in slovaške keramike. Ob tej priložnosti je bil izdan katalog, v katerem piše avtor o tradiciji in sodobnosti te kulturne panoge, ki je v bivši Češkoslovaški dosegla velik razmah zlasti na nekaterih območjih Slovaške in Moravske, kar je razvidno iz priložene karte.

TURZOVA, Marta

Belujske hrnčiarstvo / Marta Turzova. -Martin: Narodopisni muzeum, 1990.
(Fontes)

Etnografski muzej iz Martina je v svoji knjižni seriji Fontes izdal poglobljeno študijo Marte Turzove o lončarstvu v kraju Beluj in njegovi bližnji okolici. Delo je razdeljeno na poglavja o zgodovini kraja, o naravnih pogojih za to dejavnost, o klasifikaciji in morfologiji predmetov, o obrtnikih oz. izdelovalcih lončarskih izdelkov; temu je dodan katalog lončarskih izdelkov iz zbirk slovaških muzejev.

ŽIVOT a kultura lidu na brnenskem Kloboucku: stala expozice narodopisu a archeologie / (spremni tekst Hana Dvorakova in Josef Unger). -Mikulov: Regionalni muzeum, 1991

V regionalnem muzeju Mikulov na Slovaškem imajo stalno razstavo etnoloških in arheoloških predmetov kot prič življenja v teh krajih. Katalog stalne razstave vsebuje kratki besedili o zbirkah in fotografije nekaterih postavitev ter posameznih predmetov.

FRANCIJA

L'ABEILLE, l'homme, le miel et la cire / ur. G. Collomb et al. - Paris: Réunion des Musées nationaux, 1981

V pariškem etnografskem muzeju so s sodelovanjem številnih francoskih muzejev, arhivov, čebelarskih društev in posameznikov leta 1981 pripravili obsežno tematsko razstavo, s katero so osvetlili razmerje med človekom in čebelo, prikazali vlogo čebelarstva v življenju človeka v tradicionalni družbi in danes ter prikazali pomen čebeljih proizvodov. Ob tem je izšla publikacija, v kateri je ob vsaki fotografiji razstavljenega predmeta ali dokumenta obsežen komentar.

L'HOMME et son Corps dans la Société traditionnelle / ur. Jean Cuisenier. 475
-Paris: Réunion des Musées nationaux, 1979

Kakšen je pogled etnologa na človekovo telo? Kateri vidiki ga zanimajo pri tem? To sta bili izhodiščni vprašanji, ko so se v pariškem etnografskem muzeju odločili, da bodo naredili razstavo, s katero bodo v jeziku muzeologije vizualizirali svoja razmišljanja. Razdelili so jih na tri glavne sklope: Telo kot osnova socialnega življenja (telo pri delu, telo in veselje, bolno telo in družba), Civilizirano telo (socialna uporaba telesa, telo v procesu izobraževanja, higiena in okras) ter Nevarnosti in zaščita (rojstvo in otroštvo, metode zdravljenja). Imeniten katalog razstave ima enak ustroj poglavij kot razstava in je opremljen z odličnimi fotografijami.

LE MEUBLE régional en France: Musée national des arts et traditions populaires 19. Oct. 1990-25. fevr. 1991 / cet ouvrage a été conçu et réalisé par Denise Glück-Centre d'ethnologie française, C.N.R.S. et M.A.T.P. - Paris: Éditions de la Réunion des Musées nationaux, 1990

Delo je obsežen zbornik člankov in bogato ilustriran katalog predmetov z razstave, na kateri je bilo predstavljeno francosko pohištvo različnih slojev prebivalstva glede na čas in regije. Časovni razpon je segal od konca srednjega veka do začetka 20. stoletja. Avtorji razstave so želeli pokazati razlike zaradi regionalnega porekla, ki se kažejo v oblikah, funkcijah in tehnikah izdelave.

MUSÉE rural des Arts Populaires en Bourgogne (Yonne): "Collection Humbert" / (avtorja teksta Jacqueline et Raymond Humbert. -Auxerre: Studio Y. Yvonneau, 1986

MEMOIRE des Campagnes / (avtor teksta v katalogu Raymond Humbert. -Auxerre: Studio Y. Yvonneau, 1990

La SCULPTURE Populaire / (avtor teksta Vincent Humbert). -Auxerre: Studio Y. Yvonneau, 1988

Les JOUETS Populaires / (avtor teksta Vincent Humbert). -Auxerre: Studio Y. Yvonneau, 1987

V Laduzu, manjšem francoskem mestu v bližini Joignyja in Auxerra, je bil leta 1986 odprt muzej, ki ga je ustanovil velik poznavalec ljudske kulture in življenja na francoskem podeželju Raymond Humbert z ženo Jacqueline in s tremi sinovi. V petindvajsetih letih so zbrali številne predmete kot priče vsakdanjega življenja in jih postavili v obliki zbirke na stalni razstavi. Poleg tega prirejajo občasne razstave, npr. otroških igrac, ljudske plastike.. Ob razstavah izdajajo kataloge s strokovnimi besedili in odličnimi fotografijami.

476 RÉPERTOIRE de l'ethnologie de la France / [urednica Christine Langlois].

-Paris: Maison des Sciences de l'Homme, 1991. - (Ethnologie de la France)

Leta 1986 so se francoski etnologi sklenili napraviti pregled vseh strokovnjakov in ustanov v Franciji, ki se ukvarjajo z etnologijo ali so kakorkoli povezani z njo. Tak pregled je drugič izšel leta 1991, obsega kar 407 strani in prinaša res izčrpne podatke o 870 raziskovalcih in specialistih ter o 1099 ustanovah, od muzejev, univerz do knjižnic, fonotek in fototek.

HRVATSKA

BAŠTINA hrvatskog sela / Milovan Gavazzi; predgovor Jasna Andrić. -Zagreb: "Otvoreno sveučilište", 1991. - (Biblioteka Običaji)

V tej ediciji so objavljene tri razprave staroste hrvaških etnologov dr. Milovana Gavazzija. Prva, Osnovni elementi baštijene materialne kulture i života Hrvata, je pregled kulturnih elementov; druga, Sadržaj kulture i života Hrvata u prošlosti i sadašnjosti, je analitična; v treći, Sudbina značajnih kulturnih elemenata naslijedene kulture južnih Slavena, pa avtor razpravlja o nekaterih vprašanjih dediščine Južnih Slovanov. Dr. Jasna Andrićeva je k temu napisala še kratek pregled izredno bogatega opusa dr. Gavazzija.

ISTRAŽIVANJE pučke pobožnosti: znanstveni skup 13. i 14. lipnja 1991 / ur. Nerina Eckhel in Dunja Rihtman-Avguštin. -Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo, 1991

Hrvatsko etnološko društvo, Inštitut za etnologijo in folkloristiko ter Etnografski muzej v Zagrebu so organizirali znanstveno srečanje, na katerem so hrvaški etnologi razpravljali o različnih sestavinah ljudske pobožnosti. V pričajoči publikaciji so objavljeni le povzetki razprav.

JATAGANI, noževi i bodeži Etnografskog muzeja u Splitu / (avtor kataloga Silvio Braica). -Split: Etnografski muzej, 1991

V splitskem Etnografskem muzeju imajo bogato zbirko hladnega orožja, ki so ga prvič predstavili na tematski razstavi leta 1980. Po tem se z orožjem niso več načrtno ukvarjali. Leta 1990 je kustos Silvio Braica pregledal zbirko, uredil dokumentacijo (kljub pomanjkljivim podatkom ob inventarizaciji), oblikoval tipologijo in pripravil razstavo.

MUZEJI i galerije Hrvatske / ur. S. Prosperov Novak, Branka Šulc; avtorji teksta M. Fruk, L. Metež, B. Šulc, J. Vinterhalter, V. Zgaga. -Zagreb: Ministrstvo za izobraževanje in kulturo, 1992

Hrvaški muzealci in galeristi so pod pokroviteljstvom Ministrstva za izobraževanje in kulturo izdali obsežen vodnik po muzejskih in galerijskih zbirkah. Urejen je po abecedi krajev, znotraj razdelka pa so prav tako po abecedi razvrščene ustanove. Teksti o najpomembnejših ustanovah so opremljeni s fotografijami stavb in najbolj znanih predmetov. Dodana sta seznam virov in karta z označenimi kraji, uvrščenimi v vodnik.

NARODNA umjetnost u funkciji života 1910-1990 / (tekst v katalogu dr. Vesna Čulinović-Konstantinović). -Split: Etnografski muzej, 1990

Ob osemdesetletnici so kustosi Etnografskega muzeja postavili pregledno razstavo predmetov iz njegovih zbirk. Ob tem je nastal katalog s historiatom muzeja in katalogom razstavljenih predmetov.

477

SIMBOLI identiteta: (studije, eseji, grada) / urednica Dunja Rihtman Auguštin. - Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo, 1991. - 228 str. - (Biblioteka Hrvatskog etnološkog društva)

V zborniku je objavljenih 33 študij in esejev, s katerimi so avtorji sodelovali na 23. kongresu Zveze etnoloških društev Jugoslavije v Zadru I. 1989. V uvodnih besedilih so obdelani teoretični pristopi etnologije in antropologije k simbolom identitete, pogledi Clauða Lévi-Straussa na to kategorijo in sama identiteta etnologije kot znanosti. Sledijo študije o kulturni identiteti ter o razmerju med folkloro in folklorizmom kot resnično in lažno identitetu, analize različnih tipov identitet ter simbolov identitet pri navadah in ljudski umetnosti, analize simbolov regionalne identitete v preteklosti in danes ter etnične identitete.

ITALIJA

MATERIALI di una ricerca per la mostra Intrecciatura Tradizionale Friulana / ur. Novella Cantarutti, Gian Paolo Gri, Tiziana Ribezzi, Piera Rizzolati. -Udine: Museo Friulano delle Arti e Tradizioni Popolari, 1986

V videmski (Udine) cerkvi Sv. Frančiška so sodelavci furlanskega etnografskega muzeja predstavili predmete, dokumentacijo in drugo študijsko gradivo kot rezultat nekajletnih raziskav furlanskega pletarstva. V katalogu so objavili poglobljene tekste o tipologiji, materialih in sploh o vlogi pletarstva ter pletenih izdelkov v življenju Furlanov, predvsem v preteklosti.

MORAVIA: La Cultura popolare di una regione d'Europa / ur. Gian Paolo Gri, Gina Morandini in Daniella Zanella. -Udine: Arti Grafiche Friulane, 1992

V aprilu in maju 1992 je bila v Vidmu (Udine) pregledna razstava o moravski ljudski kulturi, ki so jo pripravili v sodelovanju med videmskimi muzeji in galerijami ter moravskim Regionalnim muzejem iz Brna. V zadnjih letih so namreč furlanski kulturni politiki oblikovali program, s katerim želijo predstaviti Furlanijo kot zgodovinsko deželo, prek katere so držale pomembne selitvene in trgovske poti med zahodno Evropo in Orientom. V ta sklop je sodila razstava o Langobardih (1990). Drug sklop pa pomenijo razstave, ki naj pokažejo

ljudsko kulturo in način življenja s primerjavo med Furlanijo in drugimi evropskimi regijami. Tako je izšel tudi katalog s članki moravskih in furlanskih etnologov, ki pišejo primerjalno o posameznih kulturnih prvinah (npr. noša, pomen velikonočnih jajc itd.). Dodani so tudi povzetki v slovenščini.

ŠEBESTA, Giuseppe

Museo degli Usi e Costumi della Gente Trentina / Giuseppe Šebesta. -S. Michele all'Adige: Museo degli Usi e Costumi della Gente Trentina, 1991

Giuseppe Šebesta je dal leta 1968 pobudo za ustanovitev kulturnega centra pokrajine Trento, v katerem bi se strokovno ukvarjali s študijem ljudske kulture tega območja. Ideja je bila formalno uresničena leta 1972: ustanovljen je bil muzej v kraju S. Michele all'Adige. G. Šebesta je na podlagi poznavanja etnološke in muzeološke teorije ter zlasti terena zasnoval postavitev stalne razstave, ki ji sledi tudi pričajoči katalog s teksti in slikovnim gradivom.

478

VIDEO UOMO: Materiali per una etnografia in immagini / ur. Alberto Antolini. -Santarcangelo di Romagna: Museo degli Usi e Costumi della Gente di Romagna, 1985

V novembru leta 1985 so v mestu Santarcangelo di Romagna na pobudo dr. Maria Turcia, ki vodi tamkajšnji etnografski muzej, organizirali simpozij o vlogi sodobnih vizualnih medijev v etnoloških raziskavah. V katalogu so objavili krajše tekste o tej temi in podatke o videofilmih, ki so bili predvajani ob tej priložnosti.

NEMČIJA

The CORRESPONDENCE between Jan Baudoin de Courtenay (1845-1929) and Vatroslav Oblak (1864-1896) = Korespondenca med Janom Baudoinom de Courtenayem in Vatroslavom Oblakom. The Beginnings of the Scientific Study of Minor Slavic Languages = Viri za zgodovino prvih znanstvenih proučevanj manjših slovanskih jezikov / edited, introduced and commentary by Rado L. Lencek. -Muenchen: Slavica Verlag dr. Anton Kovač, 1992. - (Geschichte, Kultur und Geistwelt der Suedslawen; Neue Serie Bd. 3)

Muenchenski založnik dr. Anton Kovač je založil še eno izjemno zanimivo in pomembno publikacijo s področja "zgodovine, kulture in duhovnega sveta Južnih Slovanov", kot se imenuje serija, v kateri je knjiga izšla. Dr. Rado L. Lencek, profesor na Oddelku za slovanske jezike univerze Columbia, je objavil korespondenco med za Slovence izredno pomembnima lingvistoma Janom Baudoinom de Courtenayem in Vatroslavom Oblakom. Zlasti prvega je na potovanjih po Reziji in Terski dolini poleg slovenščine zanimala tudi ljudska kultura, o čemer je pisal tudi V. Oblaku. V knjigi sta orisana njuna strokovna profila, objavljene so reprodukcije pisem, ki so bila razen izjem pisana v slovenščini, objavljene so transkripcije pisem s komentarji, temu pa je dodana še obširna bibliografija.

DRURY, Elizabeth

Das grosse Antiquitäten Handbuch: Materialen, Stile, Techniken / Elizabeth Drury. - München: Südwest Verlag GmbH, 1986. - 223 str.

Avtorica je študirala na Inštitutu Courtauld univerze v Londonu. Je glavna urednica znane revije *Discovery Antiques*. V tem delu razpravlja o materialih, s katerimi se srečujemo pri starinah, kot so les, steklo, keramika, porcelan in kovine, o njihovi obdelavi in tehnikah restavriranja.

GERMAN Postal Museum Frankfurt/Main / avtorji besedil R. Barnekow, K. Beyrer, B. Brugger, W. Ehrenfried, H. Hahn, H. U. Keller, T. Werner. - Braunschweig: Westermann, 1990

Iz pričujočega kataloga je razvidno, da ima Poštni muzej iz Frankfurta ob Maini zelo zanimiv koncept, temelječ na pojmovanju pošte kot pojemu, ki obsega vse od transporta, potovanj, pisem in paketov, odnosa med poštno službo in tiskom ter denarjem do telegrafije, telefonije, prenosnih sistemov, mednarodne poštne službe, znakm ter vloge pošte v umetnosti (npr. mail art), skratka pošte kot tehnično/tehnološkega in kulturnega pojava. Dokaz, da skušajo avtorji načenjati vprašanja s provokacijo, je naslovница kataloga s podobo Dalijevega telefona z jastogom.

479

LUDWIG, Günter

Silber: aus der Geschichte eines Edelmetalls / Günter Ludwig; Günter Wermusch. -2. izd. - Berlin: Verl. Die Wirtschaft, 1988

"Bela kovina" je v zgodovini odigrala prav tako pomebno vlogo kot še bolj dragoceno zlato. Obe kovini nista služili le kot snov za izdelavo nakita ali kot dar bogovom v prazgodovinskih časih in v zgodnjih civilizacijah, ampak že od grških časov tudi kot kovini za izdelavo denarja. S tem ter še z drugimi razsežnostmi srebra in z njegovo kulturnozgodovinsko vlogo nas avtor seznanja v zanimivem besedilu, ki so mu dodane ilustracije.

MASSEN MEDIUM Strasse: Zur Kulturgeschichte der Demonstration / Bernd Jürgen Warneken (Hg.). - Frankfurt/Main, New York: Campus; Paris: Ed. de la Maison des Sciences de l'Homme, 1991.

Demonstracije so pojav sodobnega političnega življenja. V tem delu je osvetljena zgodovina tega pojava, vendar ne z vidika politične zgodovine ali zgodovine prava, temveč kulturno zgodovinsko. Avtorji prispevkov pišejo o simbolnem sistemu demonstracij in njihovem vmesnem položaju med izjavljanjem mnenja in akcijo, med šego in protestom, med ljudsko in organizirano kulturo. Svoje zanimanje posvečajo tudi zunanjim oblikam kot so emblemi, noša, parole, vzkliki...

MÖBEL aus Franken: Oberflächen und Hintergründe; Gemeinschaftsausstellung des Bayerischen Nationalmuseums München und des Germanischen Nationalmuseums Nürnberg; 22. Juni-15. Sept. 1991 im Germ. Nationalmus. Nürnberg / hrsg. von Gerdi Maierbacher-Legl et alii. - München: Hirmer, 1991.

V obsežni in bogato ilustrirani knjigi so prikazane razvojne linije pohištvenih obrti in nato še industrijske produkcije na Frankovskem v 19. stoletju. Avtorji nam dajejo vpogled v razvoj oblik in poslikav ter tipov posameznih sestavin pohištva, upoštevaje socialno ozadje izdelovalcev in uporabnikov oz. naročnikov v povezavi s tržnimi razmerami in okoliščinami časa, ki so vplivali na to producijo.

480 OGNIBENI, Günter

Ausstellungen im Museum und anderswo: Planung, Technik, Präsentation / Günter Ognibeni, Andrea Hödl. - München: Callwey, 1988

Avtor publikacije vodi oddelek za restavriranje slik in polihromiranih lesenih skulptur v Deželnem muzeju v Braunschweigu. V tem delu pa nam pregledno prikazuje postopek priprave na razstavo, različne variante pri uporabi razstavne tehnike, načine zaščite razstavljenih predmetov, svetuje pri uporabi primerne razsvetljave in zagotavljanju ustreznih klimatskih razmer.

SCHAMANEN: Mittler zwischen Menschen und Geistern. Begleitband zur Ausstellung im Kultur- und Stadthistorischen Museum Duisburg 14. 4. bis 30. 6. 1991 / ur. Gernot Tromnau in Ruth Löfner. -Duisburg: Stadthistorisches Museum, 1991

V sklopu sodelovanja med nemškimi muzeji ter etnografskima muzejema iz Helsinkov in Budimpešte je bila v Duisburgu zelo odmevna razstava o šamanih. V katalogu, ki je hkrati zbornik člankov strokovnjakov za to problematiko, le ti pišejo o šamanizmu kot pojavi iz sveta duhov, o arheoloških najdbah, na podlagi katerih so možne ugotovitve o šamanizmu, o pričevanjih o tem pojavu pri majhnih sibirskih ljudstvih, o šamanski seansi pri Obalnih Čukčih, o eskimski šamanki Kinalik in o znamenjih, ki jih postavljajo šamani.

Die VOLKS KULTUR Südosteuropas in der Moderne = Southeast European Folk Culture in the Modern Era / ur. Klaus Roth. -München: Südosteuropa-Gesellschaft, 1992. - (Südosteuropa-Jahrbuch; Bd. 22)

V oktobru leta 1990 so se v Münchnu zbrali etnologi, sociologi, folkloristi, socialni antropologi, politologi in zgodovinarji, da bi pretresli na novo nastalo politično situacijo v južnoevropskih državah in ugotovili spremembe v načinu življenja kot posledice velikih političnih preobratov. Predvsem pa je bila poudarjena zahteva po redefiniranju predmeta stroke v teh deželah in po spremembji teoretičnih izhodišč. Sedemnajst prispevkov je razdeljenih na te sklope: Vsakdanja kultura, Mestna kultura, Socialne in kulturne spremembe, Ljudska kultura-politika-folklorizem, Vsakdanje pripovedništvo.

WERNER, Paul

Der Bergbauerhof: Bauten, Lebensbedingungen, Landschaft / Paul Werner.
-München: Callwey, 1979

V bogato ilustrirani monografiji se avtor ukvarja s kmečkim domom in domovanjem v gorskem, alpskem in predalpskem svetu. Uvodoma orisuje razvoj naseljevanja in naravne razmere, ki vplivajo nanj. Temu pa sledijo poglavja o oblikah naselij, oblikah kmečkih domov in enot znotraj domov, o gradbenih tehnikah, stavbnih delih, okrasnih oblikah in krasilnih tehnikah.

VELIKA BRITANIJA

CONSERVATION Today: Papers presented at the UKIC (The United Kingdom Institute of Conservation) 30th Anniversary Conference 1988 / ur. Victoria Todd. -London: UKIC, 1988

481

Britansko združenje konservatorjev je ob svoji trideseti obletnici pripravilo simpozij, na katerem so obravnavali različne aktualne probleme konservatorstva v Veliki Britaniji. Posvečali so se vprašanjem poklica in etike pri delu s predmeti neprecenljive vrednosti, izobraževanju konservatorjev in specialističnim temam, npr. raziskavam na področju konservatorstva teksta, čiščenju kovinske niti, konserviranju tapet, stekla, preprog, usnja, lesa...

EDWARDS, John

The Jews in Christian Europe 1400-1700 / John Edwards. - London, New York: Routledge, 1991. - (Christianity and Society in the Modern World)

Avtor, ki sicer predava zgodovino Španije na univerzi v Birminghamu, analizira odnose med judovstvom in krščanstvom ter prinaša nove poglede na netoleranco v obdobju protireformacije, ob tem pa raziskuje kompleksnost osebne in skupinske vere in prakse.

JOHNSON, Jeffrey C.

Selecting ethnographic informants / Jeffrey C. Johnson. - London, New York: Sage publications, 1990. - (Qualitative research methods; 22)

Avtor je sodelavec Inštituta za obalne in morske vire ter profesor na Oddelku za sociologijo in antropologijo Univerze East Carolina (ZDA). Osnovno izhodišče te knjižice je, da sodobnemu raziskovalcu ne zadošča le vedenje o tem, kako dobiti informacijo od informatorja, temveč mora poznati tudi informatorjevo struktурno pozicijo v socialni mreži, njegovo funkcionalno vlogo v organizaciji in njegovo kompetentnost na področju znanja. Avtor poudarja dva načina izbire informatorjev: "theory-driven", po katerem se raziskovalec odloči za potencialnega informatorja glede na njegov status in kulturno zmožnost, in "data-driven", po katerem raziskovalec najprej razišče in nato formalno analizira socialne mreže.

LEWIS, I. M.

Religion in context: Cults and Charisma / I. M. Lewis. -Cambridge: University Press, 1986

Avtorjeva glavna teza je, da religioznih pojavov ni mogoče razumeti, če nanje ne gledamo holistično. Ob tem je bistveno njihovo umeščanje v socialni kontekst. Izhajajoč iz tega analizira pojave, kot so obsedenost z duhovi, čarovništvo, kanibalizem in šamanizem, ki jih običajno pripisujemo različnim kultom in kulturam. Avtor pa v nasprotju s tem razkriva zveze med njimi samimi in zveze med njimi in svetovnimi religijami, kot sta islam in krščanstvo.

LEWIS, I. M.

Social Anthropology in Perspective: The Relevance of Social Anthropology

482 / I. M. Lewis. -2. izd. -Cambridge: University Press, 1985

Pričajoče delo prikazuje avtorjeve poglede na socialno antropologijo, njen predmet in metode. Doživel je drugo izpopolnjeno izdajo in njene štiri natise. Strokovno in laično publiko priteguje zlasti avtorjevo pojmovanje predmeta socialne antropologije, ki obsega "primerjalni študij vseh človeških družb v luči tistih neznanih verovanj in običajev, ki razovedajo naše lastne etnocentrične omejitve in nas postavljam na svoje mesto na lestvici svetovnih civilizacij". Metodološko sledi pojmovanjem angleškega strukturalnega funkcionalizma upoštevajoč glavne ideje Marxa, Freuda, Lévy-Straussa ter spoznanja zgodovinarjev, politologov in psihologov. V dodatku k drugi izdaji je avtor predstavil smeri v socialni antropologiji, ki so se uveljavile v osemdesetih letih in jih nekateri antropologi označujejo kot poststrukturalizem.

MICHELL, John

The Dimensions of Paradise: The proportions and symbolic numbers of ancient cosmology / John Michell. -London: Thames and Hudson, 1988

Avtor je vodilni britanski strokovnjak za simboliko števil in ezoterične znanosti. V pričajočem delu je strnil spoznanja dvajsetletnega študija, katerega rezultati kažejo, kako so svete strukture vse od predzgodovinskih časov pa do krščanstva določene z istimi tradicionalnimi številčnimi kodami. S primeri Stonehengea, Platonovega idealnega mesta, Novega Jeruzalema sv. Janeza in drugih reliktor starodavnega sveta nam avtor razkriva načela, po katerih je deloval nekdanji svetovni red.

PAYNE, Sarah

Women, health and poverty: an introduction / Sarah Payne. -Hertfordshire: Harvester Wheatsheaf, 1991

Avtorica predava socialno politiko na univerzi v Bristolu. V knjigi raziskuje dva vidika iz življenja žensk: žensko izkušnjo revščine in žensko izkušnjo zdravja oziroma to, kako grožnja z revščino vpliva na zdravje žensk.

TAMBIAH, Stanley Jeyaraja

Magic, Science, Religion, and the Scope of Rationality / S. J. Tambiah. -Cambridge: University Press, 1991. - (The Lewis Henry Morgan lectures: 1981)

Mnogo antropologov, ki so poskušali razmejiti in pokazati na razpotja med magijo, znanostjo in religijo kot medkulturnimi kategorijami, je pravzaprav spregledalo bogato in dolgo intelektualno zgodovino zahodne misli, ki je uokvirila njihova lastna specializirana pisanja. V tej knjigi umešča avtor magijo, znanost in religijo znotraj tega okvira, pri čemer razmišlja o vplivih in vlogah židovske vere, zgodnjie grške znanosti, renesančne filozofije, protestantske reformacije in evropske znanstvene revolucije v 16. in 17. stoletju. Hkrati pa razmišlja o vplivu teh kategorij na antropološki diskurz. Posebej se ukvarja s pogledi Tylorja, Frazerja, Malinowskega in Lévy-Brühla na razlikovanja med mističnimi in logičnimi mentalitetami.

483

YAMAGUCHI, Kazuo

Event History Analysis / Kazuo Yamaguchi. - London, New Delhi: Sage publications, 1991. - 182 str. - (Applied Social research methods series; 28)

Avtor je profesor sociologije na univerzi v Chicagu. V ameriški sociološki periodiki objavlja članke o socialni mobilnosti, demografiji, drogah... V tem delu sistematično razlaga modele, metode in aplikacije znanstvene tehnike, imenovane analiza zgodovine dogodkov, ki jo označuje kot eno izmed ključnih raziskovalnih tehnik zadnjega obdobja.

ZDA

REGISTRARS on Record: Essays on Museum Collections Management / ur. Mary Case. -Washington D.C.: American Association of Museums, 1988

To delo je namenjeno tako strokovnjakom kot tudi študentom in ljubiteljem. Mary Case kot urednica publikacije in nekateri vodilni ameriški strokovnjaki s področja dokumentacije predmetov, ki jih hranijo in razstavljajo v muzejih, nam prikazujejo poklic in delo dokumentalistov. Soočajo nas z izzivi in perspektivami, ki se jim odpirajo zlasti z uvajanjem računalniške avtomatizacije.

WEAVER, Mary Joe

Introduction to Christianity / Mary Joe Weaver. - 2. izd. - Belmont (Calif.): Wadsworth Publishing Company, 1991

Delo je koncizен uvod v ozadje in hkrati pregled zgodovine ter moderne prakse krščanstva. Poglavlja (brez podpoglavlji) so: Biblično in zgodovinsko ozadje krščanstva, Historične korenine krščanske različnosti: od Konstantina do sodobnosti, Krščanstvo in sodobni svet: kontekst in ustvarjalnost v 19. in 20. stoletju, Sočasno krščansko življenje. Dodani so še slovar pojmov, izbrane reference in izbrana bibliografija. Avtorica je profesorica religioznih študij na univerzi v Indiani (ZDA).

WITTEBORG, Lothar P.

Good show, a practical guide for temporary exhibitions / Lothar P. Witteborg. -4. natis. - Washington D.C.: Smithsonian Institution, 1986

Smithsonian Institution iz Washingtona D.C. ima oddelok, ki že več kot trideset let skrbi za organiziranje potujočih razstav. Pri tem so si nabrali veliko izkušenj, med katerimi so mnoge postale standard za večino ameriških muzejev in galerij. V tej knjigi je sistematično prikazan potek organiziranja potujoče razstave, analizirani so vsi elementi, ki jih je treba upoštevati: planiranje razstave glede na temo, priprava, izdelava razstavne tehnike, razsvetljava, oprema predmetov z napisi in naslovi, postavitev in varnost. Posebna poglavja so posvečena merjenju uspešnosti razstave in delu s telesno prizadetimi. Dodana je bibliografija publikacij o zgoraj omenjenih temah.

484

PERIODIKA

SLOVENIJA

"ACTA ECCLESIASTICA SLOVENIAE" 13, 1991: IVANKA TADINA, Ignacij Knoblehar 1819-1858.

"ANNALES". Analji Koprskega primorja in bližnjih pokrajin, 1991, 1: I. GAMS, Analiza imen za obalno regijo, s. 7; I. REJEC BRANCELJ, Antropogeno spremenjanje obalne linije v okolici Kopra, s. 13; M. KALIGARIČ, A. CARNI, Travniki na Krasu in v Istri se zaraščajo, s. 41; D. DAROVEC, Oblike zavarovalstva v severni Istri v obdobju Beneške republike, s. 69; D. MIHELIČ, Mestni vsakdan v obdobju baroka v luči različnih pisanih virov (Piran, 1600-1602), s. 91; D. JURIČIČ, Dvigrad-mesto, ki ga ni več, s. 103; F. BONIN, Vloga vojaških ladij v primorskih mestih v 16. in 17. stoletju, s. 111; D. ŽITKO, Ex votu; votivne podobe pomorcev, s. 121; L. MARIN, Upravna in teritorialna razdelitev Slovenske Istre v zadnjih treh stoletjih, s. 135; M. VERGINELLA, Oporoka-da ali ne? Odnos do življenja in smrti v publicistiki 19. stoletja, s. 161; I. PRESL, Za družino, dom, cesarja, s. 171; N. TERČON, Leto dni med gojenci pomorske letalske šole. Iz dnevnika Pavlina, s. 179; T. HOJAN, Zveza slovanskih učiteljev v Trstu in njeno delo za mladinski list (1921-1926), s. 187; L. ČOK, Italijanski jezik-sredstvo vzgajanja in sobivanja ljudi v Slovenski Istri, s. 193; B. MARUŠIČ, Prispevki k istrski toponomastiki, s. 225; N. MORATO, Preteklost Kort v luči njenih ljudi; legende, zgodovinske pripovedke in spominske pripovedi, s. 245; Z. ŽAGAR, Muzej solinarstva v Sečoveljskih solinah, s. 259.

"ANTHROPOS", XXIII, 1991, 6: S. PERTOT, Narodnostna identiteta pri slovenskih predadolescentih v Trstu, s. 20; A. KOROŠAK, Razlike v osebnostnih lastnostih pri adolescentih glede na demografske in socio-ekonomske dejavnike, s. 77; B. NOVAK, Problem resnice kot adekvatnosti, s. 101; J. ŠTER, Kaj je vrednota, s. 167; V. RUS, Filozofska antropologija in vprašljivost človeka (2. del),

s. 185; M. KERŠEVAN, Ambivalentnost revitalizacije religije v postsocialistični družbi, s. 240; F. PEDIČEK, Iz uvođa v pedagoško antropologijo, s. 248; I. ŠUMI, Renesansa v ameriški staroselski literaturi. Poskus sociološkega vrednotenja, s. 279.

, XXIV, 1-2: J. MUHOVIČ, Likovno mišljenje in likovna pojmovnost, s. 32; M. ZUPANČIČ, Moralno presojanje mladih v Sloveniji, s. 223; D. CUBI, B. NORCIO, D. SEDMAK, M. TROVARELLI, Družbeno-kulturni in psihopatološki aspekt medetničnih zakonov: raziskava o Slovenkah-Jugoslovankah, ki so se priselile v Italijo po poroki s Slovenci-Italijani, s. 252.

, XXIV, 3-4: D. KUČAN, Med znanostjo in družbo, s. 50; J. MUSEK, Struktura jaza in samopodobe, s. 59; T. LAMOVEC, Pravila čustovanja, s. 138; F. PEDIČEK, Paradigmatski lom tudi v metodologiji znanstvenega raziskovanja, s. 158; J. ŠTER, Znanost in vrednote, s. 191; M. TRATNIK VOLASKO, Različne interpretacije čarowništva, s. 235.

485

"ARGO", XXXI-XXXII, 1991: V. BUČIĆ, Secesjsko pohištvo iz zapuščine ljubljanskega župana Petra Grasselija, s. 3; G. PAJAGIĆ BREGAR, Cerkveni tekstil od 16.-18. stoletja, s. 8; M. PERŠIČ, Nekaj predlogov vključitve klasične etnološke premične dediščine v bivalno kulturo na primeru Gočin Nove Gorice, s. 20; M. PERŠIČ, Etnološka premična dediščina v muzeju danes in jutri, s. 22; M. MIKUŽ, Komu naj bi bil potreben slovenski dokumentacijski center?, s. 31; P. BITENC, Dokumentacija v Arheološkem oddelku Narodnega muzeja, s. 32; P. KOS, NUMIZ: Računalniški projekt Numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja, s. 34; J. PODPEČNIK, Problematika dokumentacije zbirke znakov, s. 37; B. ROVŠNIK, Informatizacija v Mestnem muzeju Ljubljana, s. 47; R. ČEPLAK, Program prostorskih namembnosti ter potreb v Slovenskem etnografskem muzeju-muzeju neevropskih kultur v Goričanah, s. 50.

"ARHIVI", XIV, 1991, 1-2: F. ŠTUKL, Iz preteklosti Škofje Loke in Loškega gospodstva, s. 39; S. SERŠE, Obrtna šola v Ljubljani 1888-1914, s. 39; Ž. ŠTRUMBEL, Uskoki na Slovenskem in v Žumberku, s. 42; I. NEMANIČ, Po sledovih misijonarja Friderika Barage v filmu, s. 84.

"BIOLOŠKI VESTNIK", XXXIX, 1991, 4: V. BRODAR, Proučevanje sekularnih procesov pri študentih, s. 1.

"CELJSKI ZBORNIK", 1991: A. HOZJAN: Pretok informacij v Celju v 16. stoletju, s. 13; A. STUDEN, Beseda, dve o nemški hiši, s. 39; B. GOROPEVŠEK, Štajerki Slovenci in državnozborska volilna reforma 1907, s. 53; B. HIMMELREICH, Začetki elektrifikacije mesta Celja, s. 67; B. GOLEC, Pisma slovenskega vojaka Oskarja Dragarja (1918-1944) - priběžnika iz nemške vojske od 12. 4. do 16. 12. 1943, s. 99; M. MIKOŁA, Nacionalizacija zasebnih gospodarskih podjetij na Celjskem, s. 139; A. KOLŠEK, Rekonstrukcija okolice olimskoga samostana v Sopotah, s. 185; H. W. GALLE, Iz zgodovine družine Galle, s. 199; V. ŠLIBAR, Obrt in domača obrt v Obsotelju, s. 205; J. CVIRN, Thomas Fuerstbauer: Kronika mesta Celja 1892-1907(2. del), s. 211.

WITTEBORG, Lothar P.

Good show, a practical guide for temporary exhibitions / Lothar P. Witteborg. -4. natis. - Washington D.C.: Smithsonian Institution, 1986

Smithsonian Institution iz Washingtona D.C. ima oddelek, ki že več kot trideset let skrbi za organiziranje potujočih razstav. Pri tem so si nabrali veliko izkušenj, med katerimi so mnoge postale standard za večino ameriških muzejev in galerij. V tej knjigi je sistematično prikazan potek organiziranja potujoče razstave, analizirani so vsi elementi, ki jih je treba upoštevati: planiranje razstave glede na temo, priprava, izdelava razstavne tehnik, razsvetljava, oprema predmetov z napisi in naslovi, postavitev in varnost. Posebna poglavja so posvečena merjenju uspešnosti razstave in delu s telesno prizadetimi. Dodana je bibliografija publikacij o zgoraj omenjenih temah.

484

PERIODIKA

SLOVENIJA

"ACTA ECCLESIASTICA SLOVENIAE" 13, 1991: IVANKA TADINA, Ignacij Knoblehar 1819-1858.

"ANNALES". Analji Koprskega primorja in bližnjih pokrajin, 1991, 1: I. GAMS, Analiza imen za obalno regijo, s. 7; I. REJEC BRANCELJ, Antropogeno spreminjaњe obalne linije v okolici Kopra, s. 13; M. KALIGARIČ, A. ČARNI, Travniki na Krasu in v Istri se zaraščajo, s. 41; D. DAROVEC, Oblike zavarovalstva v severni Istri v obdobju Beneške republike, s. 69; D. MIHELIČ, Mestni vsakdan v obdobju baroka v luči različnih pisanih virov(Piran, 1600-1602), s. 91; D. JURIČIĆ, Dvigrad-mesto, ki ga ni več, s. 103; F. BONIN, Vloga vojaških ladij v primorskih mestih v 16. in 17. stoletju, s. 111; D. ŽITKO, Ex votu; votivne podobe pomorcev, s. 121; L. MARIN, Upravna in teritorialna razdelitev Slovenske Istre v zadnjih treh stoletjih, s. 135; M. VERGINELLA, Oporoka-da ali ne? Odnos do življenja in smrti v publicistiki 19. stoletja, s. 161; I. PRESL, Za družino, dom, cesarja, s. 171; N. TERČON, Leto dni med gojenci pomorske letalske šole. Iz dnevnika Pavilina, s. 179; T. HOJAN, Zveza slovanskih učiteljev v Trstu in njeno delo za mladinski list(1921-1926), s. 187; L. ČOK, Italijanski jezik-sredstvo vzgajanja in sobivanja ljudi v Slovenski Istri, s. 193; B. MARUŠIČ, Prispevki k istrski toponomastiki, s. 225; N. MORATO, Preteklost Kort v luči njenih ljudi; legende, zgodovinske pripovedke in spominske pripovedi, s. 245; Z. ŽAGAR, Muzej solinarstva v Sečoveljskih solinah, s. 259.

"ANTHROPOS", XXIII, 1991, 6: S. PERTOT, Narodnostna identiteta pri slovenskih predadolescentih v Trstu, s. 20; A. KOROŠAK, Razlike v osebnostnih lastnostih pri adolescentih glede na demografske in socio-ekonomske dejavnike, s. 77; B. NOVAK, Problem resnice kot adekvatnosti, s. 101; J. ŠTER, Kaj je vrednota, s. 167; V. RUS, Filozofska antropologija in vprašljivost človeka (2. del),

s. 185; M. KERŠEVAN, Ambivalentnost revitalizacije religije v postsocialistični družbi, s. 240; F. PEDICEK, Iz uvoda v pedagoško antropologijo, s. 248; I. ŠUMI, Renesansa v ameriški staroselski literaturi. Poskus sociološkega vrednotenja, s. 279.

, XXIV, 1-2: J. MUHOVIČ, Likovno mišljenje in likovna pojmovnost, s. 32; M. ZUPANČIČ, Moralno presojanje mladih v Sloveniji, s. 223; D. CUBI, B. NORCIO, D. SEDMAK, M. TROVARELLI, Družbeno-kulturni in psihopatološki aspekt medetničnih zakonov: raziskava o Slovencih-Jugoslovanceh, ki so se priselile v Italijo po poroki s Slovenci-Italijani, s. 252.

, XXIV, 3-4: D. KUČAN, Med znanostjo in družbo, s. 50; J. MUSEK, Struktura jaza in samopodobe, s. 59; T. LAMOVEC, Pravila čustovanja, s. 138; F. PEDICEK, Paradigmatski lom tudi v metodologiji znanstvenega raziskovanja, s. 158; J. ŠTER, Znanost in vrednote, s. 191; M. TRATNIK VOLASKO, Različne interpretacije čarovništva, s. 235. 485

"ARGO", XXXI-XXXII, 1991: V. BUČIĆ, Secesjsko pohištvo iz zapuščine ljubljanskega župana Petra Grasselija, s. 3; G. PAJAGIĆ BREGAR, Cerkveni tekstil od 16.-18. stoletja, s. 8; M. PERŠIČ, Nekaj predlogov vključitve klasične etnološke premične dediščine v bivalno kulturo na primeru Gočin Nove Gorice, s. 20; M. PERŠIČ, Etnološka premična dediščina v muzeju danes in jutri, s. 22; M. MIKUŽ, Komu naj bi bil potreben slovenski dokumentacijski center?, s. 31; P. BITENC, Dokumentacija v Arheološkem oddelku Narodnega muzeja, s. 32; P. KOS, NUMIZ: Računalniški projekt Numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja, s. 34; J. PODPEČNIK, Problematika dokumentacije zbirke znakov, s. 37; B. ROVŠNIK, Informatizacija v Mestnem muzeju Ljubljana, s. 47; R. ČEPLAK, Program prostorskih namembnosti ter potreb v Slovenskem etnografskem muzeju-muzeju neevropskih kultur v Goričah, s. 50.

"ARHIVI", XIV, 1991, 1-2: F. ŠTUKL, Iz preteklosti Škofje Loke in Loškega gospodstva, s. 39; S. SERŠE, Obrotna šola v Ljubljani 1888-1914, s. 39; Ž. ŠTRUMBL, Uskoci na Slovenskem in v Žumberku, s. 42; I. NEMANIČ, Po sledovih misijonarja Friderika Barage v filmu, s. 84.

"BIOLOŠKI VESTNIK", XXXIX, 1991, 4: V. BRODAR, Proučevanje sekularnih procesov pri študentih, s. 1.

"CELJSKI ZBORNIK", 1991: A. HOZJAN: Pretok informacij v Celju v 16. stoletju, s. 13; A. STUDEN, Beseda, dve o nemški hiši, s. 39; B. GOROPEVŠEK, Štajerki Slovenci in državnozborska volilna reforma 1907, s. 53; B. HIMMELREICH, Začetki elektrifikacije mesta Celja, s. 67; B. GOLEC, Pisma slovenskega vojaka Oskarja Dragarja (1918-1944) - priběžnika iz nemške vojske od 12. 4. do 16. 12. 1943, s. 99; M. MIKOŁA, Nacionalizacija zasebnih gospodarskih podjetij na Celjskem, s. 139; A. KOLŠEK, Rekonstrukcija okolice olimskega samostana v Sopotah, s. 185; H. W. GALLE, Iz zgodovine družine Galle, s. 199; V. ŠLIBAR, Obrt in domača obrt v Obsotelju, s. 205; J. CVIRN, Thomas Fuerstbauer: Kronika mesta Celja 1892-1907(2. del), s. 211.

"ČASOPIS ZA ZGODOVINO IN NARODOPISJE", LXIII/nv28/1, 1992: L. ŠULIGOJ, Gospodarske in družbene razmere v Ptajskem okraju med svetovnima vojnoma, s. 46.

"FILOZOFSKI VESTNIK", XI, 1990, 1: N. PAGON, E. J. Sieyes ali zgodnji sum v institucijo predstavnosti, s. 145; E. -J. Sieyes, Kaj je tretji stan?, s. 153.

"GEOGRAFSKI OBZORNIK", XXXIX, 1992, 1: J. SENEKAČNIK, Kratek regionalen oris Portugalske, s. 13; V. KLEMENČIČ, Slovenija in obmejna območja, s. 17; P. STRANJ, Regionalizacija slovenskega poselitvenega prostora v Italiji, s. 20.

, XXXIX, 1992, 2: D. KLADNIK, Vzhodna Afrika

486 -od zibelke človeštva do..., s. 4; I. DRNOVŠEK: Svalbard, s. 10; J. KUNAVER, Polarni pokrajinski tipi in tundra, s. 16; B. LIPEJ, Slovenija na letalskih posnetkih, s. 21.

, XXXIX, 1992, 4: J. SENEKAČNIK, Mongolija in Mongoli, s. 4; T. ŠIFRER, Mongolija na novi poti, s. 7; J. KUNAVER, Življenske razmere in... v polarnih krajih, s. 10; F. POBEGAJLO, Potek turističnega prometa v Sloveniji, s. 20.

"GEOGRAFSKI VESTNIK", LXIII, 1991: V. KLEMENČIČ, Tendence spremnjanja slovenskega podeželja, s. 25; M. NATEK, Prebivalstvene značilnosti hribovskih kmetij v zgornjem Pohudinju, s. 51; B. OGORELEC, Analiza morfoloških značilnosti vasi (primer aplikativne geografije), s. 69; M. PAK, Nekateri elementi razvoja prebivalstva Maribora, s. 81; M. CENCEN, Geografski teoretični pristopi k proučevanju nerazvitosti in njena opredelitev, s. 97.

"GLASNIK SLOVENSKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA", XXXI, 1991, 1-2: B. JEZERNIK, O novem vzgojnoizobraževalnem programu, s. 13; Z. ŠMITEK, Kam z antropologijo, s. 16; N. VREČER, Etnologija ali/in kulturna antropologija: to je zdaj vprašanje, s. 20; I. SMERDEL, Nevidni, neslišni Slovenski etnografski muzej, s. 39; M. ŠERCER, Izložba Stari zagrebački obrti; s. 44; I. POCKAR, Obrobnim razstavam ob rob ali o konjih, ki ne dvigujejo prahu, s. 46; A. MALNIČ, Vprašanja ob kozolcu, s. 50.

, XXXI, 1991, 3-4:

Pota koroškega narodopisja. Pogovor M. Fister z dr. Pavletom Zablatnikom, s. 105; D. HRIBAR, Simpozij Lokalno -regionalno -nacionalno, s. 118; M. TERSEGLAV, Lokalno -regionalno -nacionalno, s. 122; Z. KOŽELJ, Problematika stanja in varovanja ljudskega stavbarstva v državi Sloveniji, s. 140; V. RUDNEV, A. N. Haruzin, s. 147; M. FISTER, H. Janschitz, s. 149; H. HAAS, M. TAGINI, Je Zilja ponemčena?, s. 149.

"KRONIKA", XXXIX, 1991, 3: S. TORKAR, K zgodovini tolminske vasi Porezen, s. 5; J. CURK, O gradbeni podobi nekdanjega samostana dominikank v Radljah, s. 9; M. KOS, Ljubljanske steklarne in njihovi izdelki v 16. stoletju, s. 13; V. STARE, Pokopališče pri sv. Elizabeti v Špitalski ulici v ljubljani, s. 17; M. KOSIR, Čarovniški proces proti Jakobu Krašovcu, s. 28; S. RADOVANOVIC, Mesto Maribor v luči matičnih knjig 17. stoletja, s. 32; F. GESTRIN, Industrijske rastline (lan, konoplja, murve) na Slovenskem, s. 39; I. VOJE, Domžalsko območje v

gradivu o prostorskih predstavah 18. stoletja, s. 45; S. VRIŠER, Vedute na mariborskih oltarnih podobah, s. 50; M. ŽONTAR, Kulturna in telovadna društva na območju Domžal do prve svetovne vojne, s. 60; A. DULAR, Skupna paša v Sodevcih ob Kolpi v Beli Krajini, s. 71; M. GAŠPIRC, Čevljarska gospodarska zadruga v Tržiču, s. 81.

, XL, 1992, 1: J. SINOBAD, Novi stari radovljiški grb, s. 5; J. JARC, Dr. Žiga Bučar(1830-1879), s. 9; S. ŽITKO, Spomeniki 19. stoletja na Slovenskem, s. 23; B. ŠUŠTAR, O začetkih šolstva v Šiški, s. 28; P. VODOPIVEC, Prostozidarska loža Valentin Vodnik v Ljubljani (1940), s. 44.

"LES", XLIV, 1992, 3-4: A. LOGAR, Unikatno in industrijsko oblikovanje pohištva v razmerah nove države Slovenije, s. 92; A. ROBIC, Glavni mejniki izdelave in oblikovanja smuči, S. 94; V. ROZMAN, Pogledi na slovensko oblikovanje pohištva, s. 115. 487

"LUCAS", I, 1991, 7-8; P. KREČIČ, O obrtni izdelavi in industrijskem oblikovanju, s. 3; M. ČREPINŠEK, Prenova stavbne dediščine in davčna zakonodaja, s. 30.

, II, 1992, 3: R. LIKAR, Slovenski Meksikajnarji, s. 8; M. SLABE, O stareh karticah, S. 24.

"M'ARS", III, 2, 3: L. O. LARSSON, Nacionalni stil in nacionalizem v umetnostni zgodovini dvajsetih in tridesetih let, s. 53; L. SARASAN, Kaj je mogoče pričakovati od avtomatiziranih sistemov za muzejske zbirke, s. 108; L. SARASAN, Zakaj računalniški projekti za muzeje ne uspejo, s. 116.

, IV, 1992, 1: Mednarodni dokumentacijski komite ICOM-a (CIDOC) , s. 114; Kratek vodič po Podatkovnem standardu MDA za muzejsko dokumentiranje(julij 1991), s. 119; R. M. ALLEN, Privajanje na novo podatkovno strukturo, S. 128.

"OBRTNIK", XXIII, 1992, 6: M. JAREC, Ponesla bo sloves o Slovencih po vsem svetu. Razstava domače in umetne obrti Alpe-Jadran, Slovenj Gradec, s. 46.

"PLANINSKI VESTNIK", XCII, 1992, 5: J. BIZJAK, Krajinski park Logarska dolina, s. 193.

"RODNA GRUDA", XXXIX, 1992, 1: B. VIŠNOVEC, Znamenja ob poti. Ljubljansko barje, s. 17; D. KLADNIK, Vasi Podjelje, s. 19.

, XXXIX, 1992, 2: M. JENŠTERLE, Kako promovirati slovensko kulturo?, s. 5; I. CIMERMAN, Premalo znane pohorske lepote. Slovenske Konjice v industrijskem in kmetijskem sedlu, s. 10; B. POTOČNIK, Iz mozaika pustnih mask slovenskih pokrajin, s. 15; D. PAPLER, Skrivnost Rutarjevih harmonik, s. 17; D. KLADNIK, Kovor, s. 19; D. VUGA, Vogrinova domačija v Mali Ligojni, s. 48; P. ŠEGA, Slovenski kostanjarji na Dunaju, s. 52.

, XXXIX, 1992, 3: T. JURJEVEC, Veseli večeri na preji. Bohinjske predice ohranjajo staro domačo obrt, s. 12; D. KLADNIK, Žerovnica, s. 19; D. VUGA, Kovačeva domačija v Vovšah, s. 48.

, XXXIX, 1992, 6: M. JENŠTERLE, Dopolnitev zgodovinskega spomina, s. 7; V. JUGOVIC, Koliko nas je na Hrvaškem, s. 10; P. ŠEGA, Kres, s. 52.

"SLOVENSKI KOLEDAR 1992": M. JURAK, Izseljenci, domovina in Slovenska izseljenska matica, s. 25; T. TOMAŽIČ, Godec je vedno dobrodošel, s. 90; M. JENŠTERLE, Slovenija ob soočenju z njeno zdomsko kulturo, s. 100; T. BUKOVEC, Oglar je zauber fant, s. 104; R. ŠVENT, Slovenski tisk v zdomstvu po letu 1945, s. 154; R. SUSEL, Poslanstvo in vloga časopisa Ameriška domovina v zgodovini ameriških Slovencev, 1919-1991, s. 177; M. KLEMENČIČ, Slovenske bratske podporne organizacije v Clevelandu, s. 183; M. KODRIČ, A. KALC, Migracije so usodno vplivale na razvoj Beneške Slovenije, s. 191.

488

"SLOVENSKI SVET", 1992, 5: D. HRIBAR, Tematska etnološka številka, s. 3; D. J. OVSEC, Slovenski državni simboli in identifikacija z njimi, s. 6; T. CEVC, Ljudska kultura Slovencev. Vogelník kamen identitete, s. 11; I. SEDEJ, Muzej kot varuh identitete, s. 13; I. KERSIČ, Etnološka dediščina v muzejih, s. 14; M. K. MUKIČ, Namen in pomen etnološkega raziskovanja v Porabju, s. 16; N. SULIČ, Slovenska etnična identiteta mitali realnost, s. 18; B. Č. SAJKO, Odkrivana prvi Slovencev v Avstraliji, s. 19; M. STANONIK, Raztrgane korenine?, s. 23; M. STANONIK, Glasovi. Vseslovenska zbirka folklornih pripovedi, s. 25.

"SODOBNA PEDAGOGIKA", XLIII, 1992, 1-2: S. PAVLIČ, Razstava v Slovenskem šolskem muzeju - 400 let J. A. Komenskega, s. 73; T. HOJAN, Bibliografija Komenskega na Slovenskem, s. 74; N. FABIČ, Pogled v zgodovino izobraževanja odraslih na Slovenskem, s. 79.

"SRCE IN OKO", IV, 1992, 39: J. BOGATAJ, Sto srečanj z dediščino na Slovenskem. Iz Prešernove družbe, s. 324; V. NOVAK, Spomin na Juša Kozaka, s. 366.

"TEORIJA IN PRAKSA", XXIX, 1992, 1-2: S. VLAJ, Ustavna in zakonska ureditev lokalne samouprave, s. 49; F. GRAD, Neposredna demokracija v lokalni samoupravi, s. 60; I. KAUČIČ, Referendum in ljudska pobuda v novi slovenski ustavi, s. 70; P. KLINAR, Slovenska nacionalna zavest v času osamosvajanja, s. 86; B. MARKIČ, Politika in javno mnenje, s. 100; M. HAFNER FINK, Nekateri problemi uporabe različnih klasifikacij pri analizi družbene slojevitosti, s. 135; , XXIX, 1992, 3-4: P. GANTAR, Regionalizem in lokalna samouprava, s. 282; M. ČREPINSEK, Lastnjinjenje stavbne dediščine in nekateri družbeni vidiki prenove, s. 377.

, XXIX, 1992, 5-6: A. DEBELJAK, Televizijski pridigarji, s. 559..

"TRADITIONES", XX, 1991: Z. KUMER, France Marolt(1891-1951). Ob stoletnici rojstva slovenskega etnomuzikologa, s. 9; P. FISTER, Pogledi na arhitekturo dvojezične Koroške, s. 29 ; A. BAŠ, Šege in navade v oblačilnem videzu na Slovenskem v 17. in 18. stoletju, s. 53; N. KURET, Domači in tuji delež v obrednih obhodih Slovencev, s. 67; M. STANONIK, Terminološke vzporednice slovstveni

folklori, s. 79; Z. ŠMITEK, Antična tradicija o Indiji v slovenskem ljudskem izročilu, s. 95; R. VRČON, Izrazi ljudske glasbene teorije na Slovenskem, s. 107; M. GOLEŽ, Vloga ljudske pesmi v romanu Jožeta Snoja Fuga v križu, s. 115; M. RAMOVŠ, Otoške igre z odvzemanjem in privzemanjem na Slovenskem, s. 127; N. KRIŽNAR, Izhodišča vizualnih raziskav v etnologiji, s. 143; B. JEZERNIK, O predmetu etnologije, s. 163; I. PRESL, Na poti s cesarsko-kraljevo mornarico, s. 171; J. DAROVEC, L. MILČINSKI, L. ŠKERBINEK, Psihiatrični zavod in njegovi pacienti med vojno, s. 183.

"ZBORNIK ZA ZGODOVINO ŠOLSTVA IN PROSVETE", 1991, 24: M. LIEDTKE, Zgodovina šolstva v sklopu kulturnega razvoja, s. 7; I. PERIČ, Odnosi izmedju roditelja i djece u starom Dubrovniku prema statutu grada Dubrovnika iz 1272. godine, s. 15; F. BAUK, Stalniji oblici poučavanja u Medjimurju od 17. do 2. polovice 19. stoljeća, s. 21; J. CIPERLE, Šolsko spričevalo v Jugoslaviji-zgodovinski razvoj in sedanja problematika, s. 31; T. HOJAN, Šolske kuhanje na slovenskih osnovnih šolah, s. 53; A. GABRIČ, Šolstvo na Slovenskem v letih 1945-1951, s. 67; B. ŠUŠTAR, Razstave v Slov. šolskem muzeju 1990/91, s. 170; M. TANCER, Vzgoja in izobraževanje romskih otrok v predšolskem in osnovnošolskem obdobju, s. 176.

"ZGODOVINSKI ČASOPIS", XLV, 1991, 2: H. WOLFRAM, Karantanija med vzhodom in zahodom, s. 177; B. GRAFENAUER, Problem migracij v zgodovini Slovencev, s. 189; B. GRAFENAUER, Migracije v jugoslovanskih deželah od 15. do 18. stoletja in njihov pomen za nadaljnji narodnostni razvoj, s. 203; O. JANŠA ZORN, Historično društvo za Kranjsko, s. 217; A. STUDEN, Stanovanjska kultura nekaterih ljubljanskih ulic 1910, s. 239; F. KRESAL, Koncentracija delavstva v revirjih in industrijskih centrih v Sloveniji med obema vojnoma, s. 291; J. MALAČIČ, Zunanje migracije Slovenije po drugi svetovni vojni, s. 299; P. VODOPIVEC, Slavko Kremenšek- šestdesetletnik, s. 299.

, XLV, 1991, 4: F. GESTRIN, Radovljica- vas, trg in mesto do 17. stoletja, s. 517; P. ŠTIH, K zgodovini nižjega plemstva na Krasu in v Istri, s. 549; P. MERKU, Krajevno imenoslovje na Tržaškem. Zgodovina in metodološka opažanja, s. 565; O. JANŠA-ZORN, Historično društvo za Kranjsko (3. del), s. 581; A. STUDEN, Stanovanjska kultura nekaterih ljubljanskih ulic 1910 (3. del), s. 595; M. KOMAC, Migracijski procesi v Furlaniji-Julijski krajini s posebnim ozirom na Beneško Slovenijo, s. 639.

, XLVI, 1992, 1: M. ŠAŠEL-KOS, Boginja Ekorna v Emoni, s. 5; A. MORITSCH, "Slovenci" in "Nemci" v koroških mestih 1850-1940, s. 13; O. JANŠA-ZORN, Historično društvo za Kranjsko (4. del), s. 41; D. MATIČ, Karantenska postaja za vojne ujetnike na ljubljanskem gradu, s. 71; A. VOVKO, Izseljevanje iz Primorske med obema vojnoma, s. 87; J. STANONIK, Zgodnj angleški potopisi po Sloveniji, s. 112.

, XLVI, 1992, 2: V. PETRAČKOVA, Slovenci na čeških univerzah pred tridesetletno vojno, s. 165; V. MELIK, Nemci in Slovenci(1815-1941), s. 171; J. CVIRN, Nemški tabori na Slovenskem(1869), s. 175; W. DROBESCH, Deutscher Schulverein. Njegova ideologija, notranja struktura in delovanje s posebnim ozirom na Slovenijo, s. 187; A. KALC, M. KODRIČ, Izseljevanje iz Beneške Slovenije v kontekstu furlanske emigracije s posebnim ozirom na obdobje 19. stoletja in do prve svetovne vojne, s. 197; F. ROZMAN, Praznovanje prvega maja 1918 na spodnjem Štajerskem, s. 225.

AVSTRIJA

"BLÄTTER FÜR HEIMATKUNDE", LXV, 1991, 4: F. HUTZ, Die Pest in Friedberg, s. 121; R. H. HÖFER, Die Pfarre Kitzeck. Zur Geschichte ihrer Errichtung, s. 125; H. J. KÖSTLER, 100 Jahre Koksroheisenerzeugung in Donawitz, s. 148.

"CARINTHIA I", CLXXXI, 1991: O. MOSER, Matthias Lexer und die Anfänge der Volkskunde in Kärnten, s. 157; M. HORNUNG, Die von Osttirol und Oberkärnten aus besiedelten deutschen Sprachinseln in Karnien und Krain, s. 157; C. LACKNER, Zur Geschichte der Grafen von Ortenburg in Kärnten und Krain, s. 181; A. GRANITZER, Der Sachsenburger Kalvarienberg, s. 267; H. SCHINNERL, Die Geschichte und Technik der "Venezianer Säge" im ehemaligen Herrschaftsbezirk Hollenburg, s. 279; W. BAUM, Die Rezeption neuer philosophischer Strömungen in Kärnten in der Zeit des Vormärz am Beispiel von U. Jarnik, F. E. Pipitz und V. Rizzi (1810-1848), s. 351; A. WALZL, Reaktionen auf die Aussiedlung von Kärntner Slowenen, s. 453.

490

"ÖSTERREICHISCHE ZEITSCHRIFT FÜR VOLSKUNDE", n. s. b. XLV, g. b. 94, 1991, 4: O. MOSER, Hundert Jahre Hausforschung in Österreich, s. 329; R. ŠRAMEK, Zum Problem der Regionalisierung-sprachwissenschaftlich gesehen, s. 351; V. FROLEC, Die mährische Identität: Dimension und Konflikt des historischen Bewusstseins, s. 367.

, n. s. b. XLVI, g. b. 95, 1992, 1: I. SCHNEIDER, Geschichten über AIDS. Zum Verhältnis von Sage und Wirklichkeit, s. 1; B. PÖTTLER, "Wohnkultur aus dem Computer". Die Analyse von Wissenschaftsinventaren mittels datenbankorientierter Verfahren, s. 28; G. VANDELBERGER, Ethnobotanik. Versuch eines Konzepts, s. 60.

, n. s. b. XLVI, g. b. 95, 1992, 2: L. KRETZENBACHER, Zur Dreifaltigkeits-Darstellung im steierischen Paradeisspiel, s. 149; G. OTRUBA, Die Bedeutung "heiliger Längen" im Rahmen der Kulturgeschichte insbesondere des österreichischen Raumes, s. 181.

BOLGARIJA

"BLGARSKA ETNOGRAFIJA", II, 1991, 2: V. VASEVA, Some aspects of post-funeral rites among Bulgarians and Roumanians, s. 9; S. BOGDANOVA, Customary law norms in usage and maintenance of water-supply sources, s. 20; S. BIZERANOVA, Elements of traditional etiquette in everyday feeding of Bulgarian peasants, s. 33; S. RAJČEVSKI, Ethnographic (regional) groups in Strandža, s. 40; V. STOJANOVA, The influence of the town on village life-the end of 19th-first half of 20 C. (On data from Varna and Varna region), s. 50; E. KOLEVKA, The dowry of Bulgarian woman in the revival period in the conditions of Pleven community, s. 60.

, II, 1991, 3: R. POPOV, Professor doctor Stojan Genčev (1936-1990), s. 3; A. GENČEVA, Publications on ethnographic problems of prof. dr. H. Stojan G. Genčev, s. 9; M. GABROVSKI, The new alphabet of Bulgarian ethnographers, s. 15; I. GEORGIEVA, Under the wood-nymphs

flower, s. 24; V. POPOV, The unity of space and time in bulgarian traditional folk culture, s. 32; A. VODENIČAROVÁ, The birth of man and the traditional ritual idea of eternity, s. 40; E. TSANEVA, The bulgarian ritual of "cuvade"-cultural reality or fiction, s. 51; G. LOZANOVA, The custom of "second burial" among the Bulgarians-contents and functions, s. 57; M. KARAMIHOVA, Monogamy and polygyny in the bulgarian preindustrial society, s. 65; L. MIKOV, Sacrifice of antropomorphic objects in the seasonal rituals of european peoples, s. 74.

II, 1991, 4: S. GANČEV, Confessional variants of folclore culture, s. 3; E. MARUŠIAKOVA, The ethnic characteristics of Gypsies in Bulgaria, s. 12; R. POPOV, The folk cult of St. Atanas among the Bulgarians, s. 23; V. NIKOLOVA, About the semantics of some bulgarian post-wedding customs, s. 32; K. KRASTANOVA, The ritual weaving-an ancient practise among the Bulgarians, s. 46.

491

ČEŠKA IN SLOVAŠKA

"MUZEJNÍ A VLASTIVEDNA PRACE", XXIX, 1991, 3: J. PERNES, Muzejnictví v Jihomoravském kraji v letech 1960-1990, s. 129.

XXIX, 1991, 4: I. ČINOVEC, Soudoba dokumentace v muzeích, s. 193; Z. HAZLBAUER, Sbírka historických kachlu v Městském muzeu v Čáslavi a její původ, s. 218.

"MUZEUM", XXXVII, 1992, 1: M. JANOVICKOVA, Barokové hodiny zo zbierky Historického muzea SNM, s. 1; J. BENEŠ, Verejné a soukromé sbírky ako muzeologický problém, s. 5; M. KIRIPOLSKY, Špecifika prezentáčnych form v muzeu v prírode, s. 12; P. MARAKY, Cesty ku komplexnej prezentácii muzejných fondov, s. 15; G. KRALIKOVA, K otázke multidisciplinárneho využitia zbierkových fondov v muzejnej prezentácii, s. 18; I. ZUSKINOVA, Prve skusenosti z expozičnej činnosti v Muzeu liptovskej dediny v Pribyline, s. 18.

"NARODOPISNA REVUE", XXIV, 1992, 1: J. J., Lidova kultura v moderní společnosti, s. 3; K. LANGER, Význam tradičních kultur a folkloru, s. 7; A. SKALOVA, Lidové umění a scéna, s. 9; J. VALKA, Folklór a lidová kultura, s. 11; S. ŠVECOVA, Společenské hodnoty tradice, s. 11; O. SIROVATKA, Folklorismus v kulturním životě společnosti, s. 11; H. LAUDOVÁ, Folklorismus a dobové formy prezentace hudebně tanečních projevů lidové tradice, s. 18; M. TURKOVA, Lidové zabavy ve společenském životě města na počátku 20. století, s. 25; R. JERABEK, Pamatce Milovana Gavazziho, s. 32.

"PAMIATKY A MUZEA", 1991, 1: I. MAČAK, O vyzname detskych zvukovych hračiek, s. 40; J. PALIČKOVA, Podpolianske kožuchy, s. 28.

, 1991, 2: L. MLYNKA, Na brehu Malého Dunaja. Pobrežny kolovy mlyn v Tomášikove, s. 27.

"ZBORNIK SLOVENSKEHO NARODNEHO MUZEA", LXXXV, 1991, Historia 31: L. NEMESKUERTHYOVA, Pohľad na život v cechoch na Slovensku v 16. storočí, s. 9; L. LIPTAK, Vlnarsky priemysel na Slovensku v rokoch 1918-1945, s. 63.

DANSKA

"FYNNSKE MINDER", 1991; T. G. JEPPESEN, City of Odense Museums and tourism, s. 7; E. HEDEGAARD, Funen pig keeping 1700-1880, s. 91.

ESTONIJA

"EESTI RAHVA MUUSEUMI AASTRAAMAT", XXXVIII, 1990: A. VOOLMAA, Material über die Volkstrachten in den Folkloresammlungen von Jakob Hurt, s. 46; J. REIO, Ueber das mit dem Brot verbundene Brauchtum nach den Korrespondentenaufzeichnungen in den folkloristischen Sammlungen von Jakob Hurt, s. 66; M. PIHO, Die Handschrift "Die Feste und andere Bedeutsame Tage der Setukesen" von Jakob Hurt als ethnographische Quelle, s. 84; E. SALU, Das mit der Geburt verbundene Brauchtum in Estland, s. 138; T. VOTI, Über die Hochzeitstraditionen im Gouvernement Samara, s. 153; P. OUNAPUU, Oskar Kallas und das Estnische Nationalmuseum, s. 168; R. PIIRI, Die Beziehungen des Staatlichen Ethnographischen Museums der Estnischen SSR zu wissenschaftlichen Institutionen ausserhalb Estlands im Zeitraum 1909-1987, s. 203; A. LUTS, Die ethnographiebezogenen Studentenarbeiten der Tartuer Universität, s. 223.

FINSKA

"ETHNOLOGIA FENNICA", XIX, 1991: H. SNELLMAN, Floating workers' Dwellings in Finnish Lapland, s. 15; J. PENNANEN, The Problem of Identity at the Saami Museum in Inari, s. 49.

"KANSATIETEELLINEN ARKISTO", 1991, 37: T. KORHONEN, Kuisti=The Porch. An Ethnological Study, 647 s., il.

, 1992, 38: B. LÖNNQVIST, Ting, rum och barn=Things, Space and Children, 432 s., il.

"TERRA", CIII, 1991, 3: K. L. LINTILA, The position of women in the rural areas, s. 250.

, CIII, 1991, 4: M. TIKKANEN, J. WESTERHOLM, Adaptation and change in four rural villages in Japan, s. 271.

, CIV, 1992, 1: M. ROINILA, The Finns of Atlantic Canada, s. 35.

HRVAŠKA

"ETNOLOŠKA TRIBINA", 1991, 14: D. R. AVGUŠTIN, Božićni običaji i pučka pobožnost, s. 9; J. ČAPO, Sveti likovi, svete vodice i zavjeti. O hodočašćima hrvatskog življa u madarskoj Baranji, s. 17; J. V. PALLUA, Veliki petak u Vrbniku na Krku-prilog poznavanju riječi oplača, s. 51; A. KOZINA, Trški vrh-Krapina. Tradicionalni običaji uz proštenarsku crkvu Majke Božje Jeruzalemske, s. 57; B. COUSIN, Marijanska pobožnost u 17. i 18. stoljeću u Provansi, s. 67; I. BIŠKUPIĆ, Dječje igračke Hrvatskog zagorja, s. 85; S. BRAICA, Govor o arhitekturi i govor

arhitekture: dva modela analize, s. 91; M. ČERNELIĆ, Pristup pitanjima svatovske grane u južnih Slavena, s. 103; J. GRBIĆ, Interakcija jezika i društvenog života, s. 115; L. MARKS, Priče iz davnine. Priče i predaje Ukrajincu iz Hrvatske(Kaniža), s. 125; R. SENJKOVIĆ, "Oko problema krsta s kukama (svastike)"-60 godina kasnije, s. 135; Ž. ŠPANIČEK, Slavonska suvara kao preteča dioničarskog društva, s. 151; T. ZEBEC, Plesni događaji u mesopusnim običajima Punta, s. 169.

"JADRANSKI ZBORNIK", XIV, 1991: J. MILIČEVIĆ, Umiru vode i vodenice, s. 202.

"SOCIOLOGIJA SELA", XXIX, 1991, 111-114: M. ŠTAMBUK, Društvene mijene ruralnog prostora Hrvatske, s. 1; I. NEŠAJMIĆ, Moguća revitalizacija sociodemografski depresivnih(seoskih) prostora Hrvatske, s. 11; M. OLIVEIRA-ROCA, Migracija selo-grad na primjeru Hrvatske i Bosne i Hercegovine, s. 25; M. ŽUPANČIĆ, Neki aspekti modernizacije seoskih gospodarstva, s. 45.

"STUDIA ETHNOLOGICA", 1990, 2: S. KREMENŠEK, Področje etnološkega raziskovanja je gibljivo, s. 7; T. VINŠČAK, Etnologija-ekologija, karika koja nedostaje, s. 11; I. KARAMAN, Društvenopovijesni totalitet i segmentarni socijalitet u znanstvenoj konceptualizaciji društvene(kulturne) antropologije, s. 17; O. PAZ, Dijalektika samoće, s. 23; R. KATIČIĆ, Dalje o rekonstrukciji tekstova jednoga praslavenskog obreda plodnosti, s. 35; V. BELAJ, Hoditi-goniti. Drugi aspekt jednoga praslavenskog obreda za plodnost, s. 49; J. V. PALLUA, Da oprostite, to mi je žena-Prilog poznavanju položaja žene u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća u Dalmaciji i njezinu zaledu, s. 77; D. ZORIĆ, Bernardo Kohnen-misionar, etnolog i jezioslovac medu Šilucima, s. 97; N. DUIĆ, Prilog poznavanju etnološkog proučavanja narodnog graditeljstva, s. 125; E. A. HAMMEL, The early decline of fertility in Slavonia, s. 143; R. G. MINNICH, At the interface of the germanic, romance and slavic worlds-Folk culture as an idiom of collective self-images in southeastern Alps, s. 163; M. G. RABINOVICH, Russian cities and national culture, s. 181; M. A. CHLENOV, Three types of social organization in insular southeast Asia, s. 189; C. B. ORTIZ, Aspects of the emergence of the urban context in Adjuntas, a highland town in 19th century Puerto Rico(1814-1877), s. 197; H. ZIMON, Guinea corn harvest rituals among the Konkomba of Northern Ghana, s. 207.

, 1991, 3: J. ČAPO, Hrvatska etnologija, znanost o narodu ili o kulturi? = Croatian Ethnology, The Science of Peoples or the Science of Culture?, s. 7; T. VINŠČAK, Gdje tražiti hrvatski Olimp?, s. 27; R. KATIČIĆ, Dalje o rekonstrukciji tekstova jednoga praslavenskog obreda plodnosti(II), s. 35; J. ANDRIĆ, Slijedom pojave povezanih s običajem pogreba u lijisu od izdubena stabla, s. 43; J. M. HALPERN, Interpreting the Past-Time Perspectives and Social History, s. 85; O. LÖFGREN, The Nationalization of Culture Constructing Swedishness, s. 101; Z. ČIĆA, Duhovno iscjeliteljstvo u vjerskoj zajednici Radosna vijest, s. 135; T. VINŠČAK, Tradicijsko ovčarstvo u Baškoj na otoku Krku, s. 137; G. MIKULIĆ, On Understanding Proverbs, s. 159; A. Z. KUNACHOWICZ, Gift as a Symbol of Interhuman Relations, s. 163; M. SVIRAC, The Symbolics of Bread on Special Occasions, s. 173; M. ČERNELIĆ, Role of the

Starješina svatova among the Bunjevci, s. 181; T. PETROVIĆ, Women's Individual Property in South Slavic Zadrugas, S. 193; C. ROBOTYCKI, Memoirs from the Past Peregrinations to the "Slavic South", s. 201; M. MAY, The Symbols of Solidarity in the Period of Martial Law, s. 209; I. PRICA, Dossier "Manduševac": The Ritual Manipulation of Money in Contemporary Zagreb, s. 219.

"ZBORNIK ZA NARODNI ŽIVOT I OBIČAJE", 1989, 51: A. MOHOROVIČIĆ, Narodni život i običaji kao etnička i humana kategorija, s. 7; M. MARKOVIĆ, Kako je došlo do osnutka Odbora za narodni život i običaje, s. 13; M. MARKOVIĆ, Dinara kao sezonska planina stočara sjeverne Dalmacije, s. 19; V. ČULINOVICIĆ-KONSTANTINOVIĆ, Život i socijalna kultura stočarskog stanovništva pod Dinarom, s. 109; Z. ŠIMUNOVIĆ-PETRIĆ, Prehrana i narodno graditeljstvo u selima oko Dinare, s. 183.

494

ITALIJA

"ANNALI DI SAN MICHELE", 1988, 1: R. MORELLI, Antropologia visiva e comunità etnico-linguistiche ladina e tedesca, s. 3; U. RAFFAELLI, Indagine preliminare attraverso le fonti scritte e la tradizione orale per uno studio sugli ornamenti popolari trentini, s. 66; R. TOGNI, L'uomo salvatico nelle immagini artistiche e letterarie. Europa e arco alpino(secoli XII-XX), s. 88; R. TONON, La mortalità infantile in una zona rurale del Trentino, s. 155; V. ADORNO, La mortalità infantile nella città di Trento(1847-1857), s. 171.

, 1989, 2: U. RAFFAELLI, Materiali per una storia della gastronomia trentina. Un manoscritto di cucina dell'inizio del secolo XIX, s. 65; R. MORELLI, Carnevali tradizionali trentini, s. 111; E. SILVESTRINI, Affreschi devozionali, pittura votiva e culto dei morti nella media ed alta Valtellina, s. 146.

, 1990-91, 3-4: G. P. GRI, Le orecchie delle mucche. Nota sulla pastorizia nelle Alpi orientali, s. 5; H. MENARDI, Das Tiroler Volkskunstmuseum und seine Trentiner Bestände, s. 47; R. TOGNI, Musei europei per gli anni'90, s. 59; G. GREGOR, La vita quotidiana nel cantone di Salles (Charente, Francia) al tempo della Rivoluzione, s. 104.

"ARCHIVIO PER L'ANTROPOLOGIA E LA ETNOLOGIA", CXXI, 1991: E. PARDINI, S. MAINARDI, Il Museo Psicologico di Paolo Mantegazza, s. 137; S. CIRUZZI, Le collezioni del Museo Psicologico di Paolo Mantegazza a cento anni della sua inaugurazione, s. 185.

"CE FASTU?", LXVII, 1991, 1: G. FRANCESCATO, Il friulano : sociolinguistica, s. 9; M. DORIA, I toponimi del '300 e '400 triestini in un quaderno inedito di Jacopo Cavalli, s. 47.

, LXVII, 1991, 2: F. FUSCO, Alcune denominazioni francesi di uve coltivate in Friuli, s. 173; C. PIGNATO, La retorica del mago. Performatività e analisi antropologica del rituale, s. 221.

, LXVIII, 1992, 1: V. VODUŠEK, La musica popolare slovena in rapporto alle culture musicali vicine, s. 89.

"LARES", LVII, 1991, 2: H. ARENDT, Symbolik des Fensters in der Kunst und Literatur. Vom Opaion zum Blumenfenster, s. 149; W. ZIEHL, Über den Funktionswandel des russischen Volksbilderbogens im Verlauf von ca. 300 Jahren, s. 223.

, LVII, 1991, 3: G. ŠEBESTA, Sulla "Via della lana" a Scanno. Considerazioni e proposte per un museo, s. 343; M. ATZORI, Brocche e stoviglie di terracotta. La tradizione dei figuli in Sardegna, s. 365.

"SOT LA NAPE", XLIII, 1991, 1: T. VENUTI, Problemi di ieri e di oggi: vino, bettole e alcoolismo nel Friuli del '500, s. 49; M. QUARNOLO, Cultura "maggioritaria" e cultura "minoritaria", s. 83.

, XLIII, 1991, 2: G. MARCHETTI, Note sull'arte friulana connessa con il culto eucaristico, s. 5.

, XLIII, 1991, 3: D. L. FAIN, Il Museo di documentazione della Civiltà contadina friulana di Farra d'Isonzo, s. 21; F. CIMATTI, La sagra dei osei, s. 57.

, XLIV, 1992, 1-2: S. GREGORAT, Strumenti musicali affrescati nella distrutta cappella del Gonfalone nel Duomo di Venzone, s. 7; V. CARLON, Da 'na passion a 'n'altra: segni di pietà popolare nell'antica Nuvolone, s. 39; P. PELLARINI, Note sulla cucina nelle Valli del Torre, s. 51.

495

MADŽARSKA

"ACTA ETHNOGRAPHICA", XXXV, 1989, 1-2: I. BALASSA, 100 Jahre Ungarische Gesellschaft für Volkskunde: 1889-1989, s. 3; B. ANDRASFALVY, Die traditionelle Bewirtschaftung der Überschwemmungsgebiete Ungarns, s. 39; J. BARTH, Bäuerliche Wirtschaftshöfe und Wirtschaftsiedlungen in der Region von Kalocsa im 18. und 19. Jahrhundert, s. 89.

NEMČIJA

"BAYERISCHES JAHRBUCH FÜR VOLSKUNDE", 1992: G. TÜSKES, E. KNAPP, Bruderschaften in Ungarn im 17. und 18. Jahrhundert, s. 1; F. MARKMILLER, Jahres- und Lebenslauf im Spannungsfeld von Tradition und Aufklärung. Die Zeitung als Quelle: "Der bayerische Landbot" von 1790, s. 25; G. ZULL, Hyazinth Reiner(1790-1852). Ein Beitrag zum Oberammergauer Schnitzgewerbe in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, s. 77; K. S. KRAMER, "Neujahr pro familia". Klosterrechnungen aus Benediktbeuern als Quelle für soziale Verhältnisse im Spätmittelalter, s. 113; H. SCHUHLADEN, Die verbotene Wallfahrt von Obermauerbach. Volksreligiosität zwischen kirchlich gelenkter Praxis und ausserkirchlicher Annäherung an das Heilige, s. 153; H. GERNDT, "Theoretische Konzepte der Europäischen Ethnologie". Nachfragen-Einwände-Thesen, s. 183.

"BEITRÄGE ZUR DEUTSCHEN VOLKS- UND ALTERTUMSKUNDE", XXVI(1988/91), 1991: O. OLSEN, Die Hanse und Dänemark. Festvortrag gehalten zu den Eröffnungsveranstaltungen in Hamburg und Rostock, s. 9; V. HENN, Der Lübecker Hansetag vom Sommer 1418, s. 25; A. K. NEBEL, Die

Sastrow, Familienleben in Greifswald und Stralsund im 16. Jahrhundert, s. 43; G. JAACKS, "Zu Errinerung an die Weihe". Andenkengraphik und Glückwünsche aus Anlass von Taufe und Konfirmation. Katalog des Bestandes im Museum für Hamburgische Geschichte, s. 63; O. F. A. MEINARDUS, Jerusalemer Pilgerstätten auf Hamburger Jerusalem-Pilgers, 1669, s. 117; M. FLACKE, ". . Amboss oder Hammer sein". Anmerkungen zum politischen Bildplakat der 20er Jahre am Beispiel Hamburg, s. 129; C. NEUMANN, Selbstgemachte Textillien und "Kaufmannsware". Betrachtungen zur Entwicklung und Verwendung von eigengemachten und maschinell hergestellten Textilien im 19. Jahrhundert, s. 195; N. HANSEN, Kindheiten in der Industriezeit und ihre Darstellung im Museum, s. 207.

496 "HESSISCHE BLÄTTER FÜR VOLKS- UND KULTURFORSCHUNG", N. F. 27, 1991: Mensch und Tier. Kulturwissenschaftliche Aspekte einer Sozialbeziehung. , N. F. 28,

1992: Hessen und Thüringen. Kulturwissenschaftliche Bilanz und Perspektiven.

"JAHRBUCH FÜR OSTDEUTSCHE VOLSKUNDE", 1991, 34: J. STARK, Heimat und territoriale Identität im Rahmen einer kritischen Theorie des Ethnischen, s. 11; E. WISOTZKI, Die ethnische Identität der russlanddeutschen Mennoniten, s. 35; D. HOOGE, Volksbildung in Südrusslands nieder- und hochdeutschen Sprachinseln Ende des 18. und im 19. Jahrhundert, s. 103; A. TÖNNIES, Julius Lippert. Volksbildner, Kulturhistoriker, Politiker. Aspekte zur Untersuchung seines Werkes und Wirkens, s. 113; H. GEHL, Schutzheilige im donauschwäbischen Volksbrauchtum, s. 197; A. CAMMANN, Arbeitswelt und Lebenswelt deutscher Bauern in Hodschag/Batschka nach Josef Schwendemann, s. 249; J. GRAW, Der Odermann. Errinnerungen eines Oderschiffers, s. 286; T. BRAUN, Ost- und westpreussische Fischer in Schleswig - Holstein - ein Neubeginn, s. 340; J. BARFOD, Das Ostpreussische Landesmuseum - Entstehung und Entwicklung, s. 381; A. ROEDER, Heimatmuseen, Heimatstuben und Sammlungen in Baden- Württemberg - ein Überblick, s. 400; P. S. GIMPEL, Die Kulturidentität der karelischen Umsiedler in Finnland, s. 432.

"KIELER BLÄTTER ZUR VOLSKUNDE", XXIII, 1991: W. HARTINGER, Karl-S. Kramer 75 Jahre, s. 5; A. PAULSEN, Bibliographie Karl-S. Kramer 1988-1991, s. 9; K. D. SIEVERS, Volkskunde in Forschung und Lehre an der Christian-Albrechts-Universitaet zu Kiel, s. 11; W. D. KOENENKAMP, Ueber einige fruehe "volkskundliche" Zeitschriften, s. 33; S. GOETTSCH, Hexenglauben und Schadenszauber- Zur Disziplinierung leibeigener Untertanen, s. 55; H. P. ZIMMERMANN, Das Heimatrecht im System der Gemeindeangehörigkeit am Beispiel Schleswig-Holsteins 1542 bis 1864. Ein Beitrag zur rechtlichen Volkskunde, s. 67; N. HANSEN, Schleswig - Holsteinische Visitationsberichte des 19. Jahrhunderts als volkskundliche Quellen, s. 103; H. MANNHEIMS, Zu den rechtlichen Hintergründen der Stapelholmer Inventare-eine quellenkritische Betrachtung, s. 113; S. GÖTTSCHE, Leibeigene als Arbeiter in einer holsteinischen Manufaktur-Frondienst und Lohnarbeit 1799, s. 153.

"RHEINISCHES JAHRBUCH FÜR VOLKSKUNDE", XXVIII, 1989/90: H. FISCHER, Die rheinische Volkserzählung, s. 7; H. L. COX, Volkskundliche Kulturräumforschung im Rhein-Maas-Gebiet(1920- 1990), s. 29; A. S. RECTENSTAMM, Die Volkskunde an der Universität Bonn von 1900 bis 1950-Ein Beitrag zur Institutionsgeschichte im Rheinland, s. 69; T. DEKKER, Die Geschichte und Stellung der Volkskunde in den Niederlanden unter besonderer Berücksichtigung der volkskundlichen Abteilung des "P. J. Meerten-Instituut" der K. N. A. W. in Amsterdam, s. 89; J. G. OLIGMÜLLER, Volkskundliche Aspekte der neuen Industriemuseen im Rheinland, s. 107; W. E. SPENGLER, Inventarisierung und EDV-gestützte Dokumentation kulturgeschichtlicher Sachgüter in rheinischen Regionsmuseen, s. 153; W. HERBORN, Die Kölner Pfeifenbäcker - 1. Teil: Die Pfeifenbäcker von Beginn des 17. Jahrhunderts bis 1730, s. 183; S. FRANKEWITZ, Ein Bauernhof wird gebaut-Zwei Baupläne von 1739 im Stadtarchiv Geldern, s. 203; G. CORNELISSEN, Das Niederrändische am Niederrhein-Stationen der sprachgesichtlichen Entwicklung vom 14. bis zum 19. Jahrhundert, s. 219.

"RHEINISCHE-WESTFÄLISCHE ZEITSCHRIFT FÜR VOLKSKUNDE", XXXVI, 1991: U. MEINERS, Volkskultur und Geschichte. Anmerkungen zur Erforschung kulturhistorischer Prozesse am Beispiel der Trinkgewohnheiten, s. 11; B. K. RICHTER, 'Item gekauft 1 viertell herrings'. Zur Problem von Nahrungsmittelversorgung und -verbrauch in den Rechnungen des münsterischen Dettenkollegs 1623-1644, s. 31; A. RÖRKOHL, 'Viel Suppe gab's und wenig Brot'. Die Erschließung neuer Nahrungsquellen während der Hungersnot im ersten Weltkrieg in Westfalen, s. 69; W. KRINGS, Die Allmende als wissenschaftliches Untersuchungsobjekt, erläutert mit Beispielen aus dem Rhein-Maas- Gebiet, s. 113; R. LÜCKMANN, Von der Firstpfosten zu freitragenden Dachkonstruktionen. Die Entwicklung der Dachwerke im nordwestlichen Rheinland, s. 151; A. EIYNCK, Töpferhandwerk und Töpferei im Emsland, s. 201; P. POST, Volkskunde in den Niederlanden. Laufende und geplante Forschungs - und Dokumentationsprojekte in der Abteilung Volkskunde des P. J. Meertens-Instituts in Amsterdam, s. 257.

"SÜDOSTFORSCHUNGEN", XLVIII, 1989: A. HETZER, Der Balkansprachbund als Forschungsproblem, s. 177; W. PUCHNER, Wege der geisteswissenschaftlichen Liedforschung. Ein Forschungsbericht, s. 217.

, IL, 1990: N. OIKONOMIDES, Life and Society in eleventh Century Constantinople, s. 1; A. SCHASER, Die Juden in Siebenbürgen vom 16. bis zum 18. Jahrhundert, s. 57.

"ZEITSCHRIFT FÜR KULTURAUSTAUSCH", XLI, 1991, 4: Entwicklung-wohin? Ökonomische, politische, kulturelle und ökologische Aspekte der Zusammenarbeit mit der "Dritten Welt".

, XLII, 1992, 2: H. GLASER, Fluchpunkt 2000-Stadtkultur und europäische Identität, s. 193; R. ERICHSEN, Zur Geschichte der Juden-inbesondere der Sephardim-in der Türkei, s. 202; K. H. M. BRAUN, Die neue Völkerwanderung- Perspektiven für die Bundesrepublik Deutschland, s. 208.

SRBIJA

"ZBORNIK MATICE SRPSKE ZA DRUŠTVENE NAUKE", 1989, 86- 87: A. MILIĆ, Rural women in the formal and informal network, s. 9; A. BARBIĆ, Development of the countryside with citizens' participation, s. 15; M. STOJANOV, The peasantwomen in economic development, s. 29; A. MOLNAR, The rural family and standards of egalitarianism, s. 45; R. PETROVIĆ, Illegitimate birth rate in Vojvodina, s. 67; M. D. ŠEŠIĆ, Rural family at the boundary between traditional and mass culture, 79; D. KOKOVIĆ, Woman's way of life and her obscured labour, s. 89; M. TRIPKOVIĆ, Žena i tradicija, s. 97; M. MARJANOVIĆ Modernization and rural family, s. 107; P. MARKOVIĆ, The woman in agriculture and rural areas, s. 119; L. LAKI, Gesellschaftliche Umwaelzungen auf dem Lande unter dem Einfluss der Wissenschaftlich-Technischen Entwicklung und Feminisierung der Landwirtschaft, s. 125; M. KORAĆ, Rural woman in public/social life-a view of her own position, s. 141; G. TODOROVIĆ, Family planning in rural areas in the 1970's, s. 169; M. ŽIVANOVIĆ, Family planning in the contemporary albanian population in Montenegro, s. 177; M. PETROVIĆ, Woman's position in the context of some socialdemographic characteristics of rural settlements, s. 191.

498

ŠPANIJA

"KOBIE": ANTROPOLOGIA CULTURAL", 1989/90, 4: J. L. TOBIE, Formes d'habitats et d'habitations en pays Basque nord a l'époque protohistorique et durant la romanisation, s. 7; A. A. SORONDO, La elaboracion tradicional de las hostias, s. 191; A. A. SORONDO, La molineria en la literatura y las tradiciones orales, s. 197; M. C. D. MINTEGUI, Continuidad y cambio en el Pirineo Navarro. Analisis desde la perspectiva de las mujeres, s. 273.

ŠVEDSKA

"FATABUREN", Nordiska museets, Och skansens arsbok 1990. Systematisk bibliografi, sakregister, foerfatterregister 1884-1989
, 1991 : S. RENTZHOG, On the Threshold of the Ninetiess, s. 9; E. SCHOEN, The Authors of the -90s and the Influence of folk Culture, s. 19; E. STAVENOV-HIDEMARK, How Swedish was Swedish?, s. 44; J. HULT, The Birth of an Industrial Nation, s. 65; J. RYDEN, Local Culture for the Future, s. 231.

ŠVICA

"GEOGRAPHICA HELVETICA", XLVI, 1991, 4: G. P. TORRICELLI, Agriculture et territorialité en Valteline, s. 173.

"SCHWEIZERISCHES ARCHIV FÜR VOLKSUNDE", LXXXVII, 1991, 3-4: B. SCHADER, Nationale Festkultur in der Gegenwart, s. 144; G. B. BRONZINI, Sources historiques et litteraires en rapport avec le cycle de vie concernant

perticulierement l'Italie du Sud, s. 175; G. BERTHOUD, B. CRETZAZ, Y. PREISWERK, Races de bœuf, modes d'élevage et identités régionales. La vache: corps, symbole et décor, s. 187; C. B. SEEBASS, Spuren weiblicher Volkskunde. Ein Beitrag zur schweizerischen Fachgeschichte des frühen 20. Jahrhunderts, s. 209.

"ZEITSCHRIFT FÜR SCHWEIZERISCHE ARCHÄOLOGIE UND KUNSTGESCHICHTE", XLVIII, 1991, 4: B. KAUFMANN, Anthropologische Bearbeitung der menschlichen Skelette aus dem frühmittelalterlichen Gräberfeld von Berslingen SH, s. 243.

, XLIX, 1992, 1: B. KURMANN-SCHWARZ, Das 10 000 Ritter-Fenster im Berner Münster und seine Auftraggeber. Überlegungen zu den Schrift- und Bildquellen sowie zum Kult der Heiligen in Bern, s. 39; P. -L. BIELER, Les saints de la météorologie et leurs dictoms, 90. 499

VELIKA BRITANIJA

"ANTHROPOLOGY TODAY", VII, 1991, 6: J. L. BRAIN, Mortal dogma, s. 3; G. HEUZE, Troubled anthropologists: the controversy over employment quotas in India, s. 5; R. C. ULIN, The current tide in American Europeanist anthropology, s. 8.

, VIII, 1992, 1: P. HARVEY, Discovering Native America, s. 1; E. J. HOBSBAWM ET AL., Ethnicity and nationalism in Europe today, s. 3; A. BETTEILLE, Caste and Family in representations of Indian society, s. 13; N. RAPPORT, Bedouin talk in the Western desert and the South Sinai, s. 18.

, VIII, 1992, 3: J. CRUIKSHANK, Oral tradition and material culture: multiplying meanings of 'words' and 'things', s. 5; C. SHORE, A. BLACK, The European communities and construction of Europe, s. 10.

OSTALO

"ETHNOLOGIA SLAVICA", XXI, 1990: Z. JASIEWICZ, Prof. Józef Bursztynski-Researcher, Teacher, Academic organizer, s. 9; I. KABAT, Selected Bibliography of prof. J. Bursztynski, s. 15; A. Z. KUNACHOWICZ, Fonction culturelle du don, s. 29; K. JAKUBIKOVÁ, System and Function of Wedding Gifts, s. 45; M. MAJ, Le don et le repas dans les cérémonies accompagnant la construction d'une nouvelle habitation et sa prise en possession, s. 65; J. KRUPKOVA, Die Integrationsfunktion der Bräuche und Sitten bei der Geburt des Kindes, s. 75; R. KIRCIV, Reflection of Archaic Ceremonial Rites in Spring Poetry of the Carpathian Ukrainians, s. 91; J. PODOLAK, Traditional Names of Sheep as Part of the Pastoral Culture in the Carpathians, s. 107; M. BERANOVA, Slavic Scythes and Haymaking until the Beginning of the 15th Century, s. 129; V. A. MUTAFOV, Der bulgarische Gartenbau in Europa (Ethnokulturelle Kontakte und gegenseitige Einflüsse), s. 167; J. H. HOŠKO, Ethnic Affiliation of the Settlers of the Ukrainian Carpathians in the 14th-16th Centuries, s. 195; J. LUKAČKA, Die slawisch-slowakische Siedlungskontinuität im 9.-11. Jahrhundert (zu den

Voraussetzungen der Ethnogenese der Slowaken), S. 215; J. JERABEK, Formen, Methoden und Ziele des Hochschulstudiums der Volkskunde, s. 227.

, XXII, 1990: S. KREMENŠEK, Anlässlich des 80-jährigen Jubiläums von prof. dr. Vilko Novak's, s. 9; V. NOVAK, My scientific work, s. 15; M. RAČIĆ, Ausgewählte Bibliographie von V. NOVAK, s. 23; K. JAKUBIKOVA, To Methodology of the Study of Wedding Customs, s. 33; V. FROLEC, Culturally Spatial Relationship in the Development of Ground Plan of the Village House in the Carpathian-Balkan Region, s. 47; M. PARIKOVA, Die traditionellen Arten des Austretens der Getreide durch Rinder im slowakisch-madjarischen ethnischen Grenzgebiet, s. 69; N. KOLEV, Gefäße und Arten zum Transportieren von Wasser in Bulgarien, s. 87; A. JERABKOVA, R. JERABEK, Über einige brachliegende ikonographische Quellen zur Volkstrachtforschung in Slowenien in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, s. 119; R. G. MINNICH, The Gift of "Koline" and the Articulation of Identity in Slovene Peasant Society, s. 151; B. DAKOVIĆ, Zur Frage von Grabbeigaben der Beisetzung Verstorbener, s. 163; O. N. TRUBAČEV, Die Ethnogenese der Slawen und das indogermanische Problem, s. 171; M. KUČERA, Zur Ethnogenese der Slowaken (Probleme und Ausgangspunkte), s. 191; K. KUČEROVA, Zur Frage der ethnischen und politischen Namengebung der Slowaken, s. 205; I. SLAVEC, Slovenian Ethnology between the Past and the Present, s. 217; V. BELAJ, Zwei Erforscher des slowenischen Lebens aus der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts: Jakob Dolenc und Andrej Dremel, s. 243; J. V. PALLUA, Ethnological Reflections of Petar Nižetić (Pietro Nisiteo), s. 253.

"ETNOLOŠKI PREGLED", 1990, 26: H. BAUSINGER, New Aspects in Empirical Cultural Research, s. 5; M. STANONIK, General Observations on Folklorism, s. 15; P. VLAHOVIĆ, The Role of Folk Culture in Preserving Serbian Ethnic Identity, s. 39; S. NAUMOVIĆ, The Cultural Affirmation Strategy (Identity Symbols and Change of Ritual Practice in South Banat), s. 49; M. P. DVORNIĆ, At the Crossroads of Europe and the Orient (The Change of Internal City Structure in the XIX Century Belgrade), s. 65; I. SLAVEC GRADIŠNIK, "The Own" and "The Foreign" or On the Interpretation of Cultural-ethnical-national Differences, s. 87; L. B. HADŽIDEDIĆ, Oriental (and Turkish) Influences on the Folk Costumes of Bosnia and Herzegovina, s. 99; B. JEZERNIK, Eyes that would not see, s. 109; Z. KARANOVIĆ, V. KATIĆ, Ritual and Poetry in Šajkaška Traditional Weddings, s. 119; D. BUTUROVIĆ, La poésie populaire orale dans les communautés rurales et urbaines contemporaines de Bosnie-Herzegovine, s. 131; J. ČAPO, An Ethnologist's Approach to Studying Households from Quantitative Sources, s. 139; L. SKLEVICKY, Profession Ethnologist: An Analysis of the Indicators of the Professional Status, s. 151.

"ICOM NEWS", XLV, 1992, 1: Profile: Musical Instruments Museums and Collections (CIMCIM), s. 5; ICOM '92, s. 12; Museum 1992: What's New?, s. 13. , XLV, 1992, 2: ICOM is reacting, s. 3; ICOM and Africa, s. 4; Profile: Museum Security (ICMS), s. 10; International Museum Day Focuses on Environment, s. 16.

"LETOPIŠ", G. B. XXXIX, 1992, 1: H. FASSKE, 40 Jahre Institut für sorbische Volksforschung-Einblicke und Ausblicke, s. 2; H. SCH. ŠEWIC, Zur Problematik

der Entstechung des Niedersorbischen, s. 9; M. Z. SOBECKA, Funkcjonowanie elementow kultury ludowej w serbołużyckiej literaturze dla dzieci, s. 103; F. FÖRSTER, Sorbische Volkskunde als empirische Kulturforschung, s. 113; L. ELLE, Die sorbische Sprache als Komponente der Ethnizität der Sorben, s. 123; L. ŠATAVA, K problematice atributu etnicke identity a uzemni prislúšnosti, s. 142.

"MUSEUM", 173, 1992, 1: Y. HERREMAN, Museums in Latin America-other encounters, S. 5; L. ASTUDILLO DE PARRA, Let's shake hands, s. 6; M. ARJONA, Near Havana-a wealth of Afro-Cuban traditions, s. 7; A. MORIMOTO, Japanese immigrants in Peru, s. 9; The Jewish Museum of Buenos Aires, s. 12; T. I. de F. SPINELLI, Germany to southern Brazil, S. 13; L. ASTUDILLO DE PARRA, A 'Museum Viking' in Ecuador, s. 17; P. LUDVIGSEN, Peasant paintings from Nicaragua to Denmark, S. 20; L. R. CANCEL, Self-Portrait: a world-class art museum in a multi-ethnic Community, s. 25; A. CASTILLA, Joan Miro-pre- Columbian inspiration?, s. 28.

, 174, 1992, 2: B. BERCK, Museums : rethinking the boundaries, s. 69; J. PARR, Science museums: facts or ideas?, s. 73; A. DERBIER, Will a mission museum in Lyons become an institute of black civilization?, s. 77; V. B. MARKOV, Holography in museums-why not go 3-D?, s. 83; J. SCHÜSSLER, Audio - visual technology: interpretive aid or roadside attraction?, s. 33; L. GORBUNOVA, Beyond boredom-innovations for and with Russian children, s. 92; C. S. DRAKE, Museums in the community-an educative resource, s. 96.

, 175, 1992: M. JAOUL, Ethnographic museums today, s. 128; J. C. DUCLOS, J. Y. VEILLARD, Ethnographic museums and politics, s. 129; H. PRASCH, Regional museum, local museum: what dialogue?, s. 133; L. K. SCHWARTZ, From the colonial museum to the museum of the communities, s. 137; M. O. MARION, The museography of craft techniques: an experiment in Mexico, s. 142; C. ZEUNER, Open-air museums: celebration and perspective, s. 147; E. NORDENSEN, In the beginning. . Skansen, s. 149; A. DE JONG, M. SKUGAARD, Early open-air museums: traditions of museums about traditions, s. 151; T. TOMPKINS, Small beer, large pigs and the Anglo-Dutch War of 1627, s. 158; A. GAILEY, Conflict-resolution in Northern Ireland: the role of a folk museum, s. 165.

Pripravila Bojana Rogelj - Škafar